

หน้าที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

นางสาวสุภมาส แน่นอุดร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2552

The Non-Performing Loans of The Government Savings Banks in Lopburi Zone

Miss Supamas Nanudon

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for

the Degree of Master of Economics

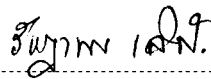
School of Economics

Sukhothai Thammathirat Open University

2009

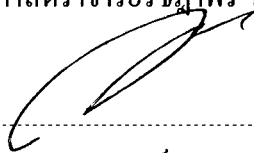
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ หน้าที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี
ชื่อและนามสกุล นางสาวสุกมาส แน่นอุดร
แขนงวิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์รัชฎาพร เลิศโกถานนท์

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้แล้ว

(รองศาสตราจารย์รัชฎาพร เลิศโกถานนท์)

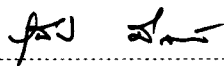
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มนูญ โต๊ะยามา)

กรรมการ

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์อนุมัติให้รับการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

(รองศาสตราจารย์สุนีย์ ศิลพิพัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

วันที่ 23 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2553

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ หน้าที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

ผู้ศึกษา นางสาวสุกมาส แน่นอุดร **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์รัชฎาพร เลิศโกถกานนท์ **ปีการศึกษา** 2552

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี 2) ศึกษาผลกระทบของการเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี และ 3) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิที่ได้รวบรวมจากรายงานผลการดำเนินงานธนาคารออมสินเขตลพบุรี รายงานประจำเดือน รายงานประจำปีของธนาคารออมสินภาค 4 ข้อมูลสถิติธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อใช้วิเคราะห์เชิงพรรณนาในส่วนของสภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อ ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อ เสนอการพิจารณาให้สินเชื่อ และผลกระทบของการเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารในเขตลพบุรี และวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลารายไตรมาสในช่วงไตรมาสที่สี่ ปี 2547 ถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2552 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า 1) ธนาคารออมสินในเขตลพบุรีทุกสาขามีปริมาณการให้สินเชื่อและปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นทุกปี 2) ผลกระทบของการเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้น คือ ธนาคารออมสินในเขตลพบุรีได้รับผลกำไรสุทธิลดลงและเกิดปัญหาการขาดสภาพคล่อง 3) ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ประกอบด้วย ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารและดัชนีราคาผู้บริโภค มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำของธนาคารออมสินมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีจากการศึกษา โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำของธนาคาร และดัชนีราคาผู้บริโภค ตามลำดับ

คำสำคัญ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ธนาคารออมสิน เขตลพบุรี

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความเมตตาและอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์รัชฎาพร เลิศโกถานนท์ ประธานกรรมการ และรองศาสตราจารย์ ดร.มณูญ โต้ะยามา กรรมการ ซึ่งท่านได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสามารถจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ ซึ่งผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณในความเมตตาและความปรารถนาดีของท่านอาจารย์ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่ได้ให้ความรู้ และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจากสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบแต่ คุณพ่อ คุณแม่ และผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ความผิดพลาดและข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดทำการศึกษา ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขออ้อมรับไว้เพียงผู้เดียว

สุภมาส แน่นอุดร

เมษายน 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
กรอบแนวคิดการศึกษา	5
สมมติฐานการศึกษา	8
ขอบเขตการศึกษา	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	36
รูปแบบการศึกษา	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	37
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	38
สมมติฐานในการศึกษา	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
สภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อ	43
ผลกระทบของการเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	55
วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	58
สรุปการศึกษา	58
อภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	66
บรรณานุกรม	68
ภาคผนวก	71
ก ประวัติความเป็นมาของธนาคารออมสิน	73
ข ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์	76
ค แสดงผลการวิเคราะห์	78
ประวัติผู้ศึกษา	79

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 ผลการดำเนินงานของธนาคารออมสิน ปี พ.ศ. 2547-2551	2
ตารางที่ 1.2 ยอดสินเชื่อรวมและหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี	4
ตารางที่ 1.3 หลักเกณฑ์การจัดชั้นหนี้และอัตราการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน	9
ตารางที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
ตารางที่ 4.1 จำนวนธนาคารแต่ละอำเภอในเขตจังหวัดลพบุรี	43
ตารางที่ 4.2 ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินและธนาคารพาณิชย์	44
ตารางที่ 4.3 ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในช่วงปี 2549-2551	45
ตารางที่ 4.4 ปริมาณการให้สินเชื่อและหนี้สงสัยจะสูญของธนาคารออมสิน	47
ตารางที่ 4.5 ปริมาณสินเชื่อคงเหลือของสาขาในสังกัดธนาคารออมสินเขตลพบุรี	48
ตารางที่ 4.6 ยอดหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนสินเชื่อทุกประเภท	49

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา	6
ภาพที่ 2.1 ผลตอบแทนในการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์	15
ภาพที่ 2.2 การพิจารณาการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์	16
ภาพที่ 2.3 แผนการแสดงให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เมื่อมีหลักประกัน	18
ภาพที่ 2.4 สรุปรงานที่ศึกษาจากทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	33

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธนาคารออมสินเป็นสถาบันการเงินของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารออมสินพุทธศักราช 2489 โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์แก่เยาวชนและประชาชนในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ โดยให้บริการด้านเงินฝากโดยเฉพาะ ไม่ได้มีบทบาทในการให้สินเชื่อเป็นหลัก เช่นธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ต่อมาธนาคารออมสินได้ปรับบทบาทใหม่โดยได้เพิ่มบทบาทการให้สินเชื่อประเภทต่างๆเพื่อสนับสนุนนโยบายรัฐในด้านการเป็นแหล่งเงินทุนสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ในปัจจุบันธนาคารออมสินได้มีบทบาทสำคัญเพิ่มขึ้นในการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประชาชนระดับฐานราก ด้วยการสนับสนุนเงินให้สินเชื่อตามโครงการต่าง ๆ เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพและชำระหนี้ในระบบ พร้อมกับการดำเนินงานตามบทบาทในเชิงพาณิชย์ควบคู่กันไป จะเห็นได้ว่าธนาคารออมสินเป็นทั้งแหล่งระดมทุน และให้สินเชื่อแก่ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ

ในการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลกำไรนั้น ธนาคารได้มุ่งเน้นรายได้ทั้งในด้านค่าธรรมเนียมการให้บริการทางการเงินและรายได้ดอกเบี้ยจากการให้สินเชื่อซึ่งเป็นรายได้หลักที่สำคัญที่สุดในระบบธุรกิจการธนาคาร ดังนั้นธนาคารส่วนใหญ่จึงดำเนินการเร่งปล่อยสินเชื่อเพื่อช่วยสร้างรายได้และกำไรสูงสุดให้แก่ธนาคาร ซึ่งการเร่งปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ อาจมีผลกระทบตามมา ถ้ากระบวนการปล่อยสินเชื่อของธนาคารขาดกระบวนการพิจารณาวิเคราะห์ถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยสำคัญในด้านสินเชื่อให้ละเอียดรอบคอบ ถูกต้องและชัดเจน เช่น ความสามารถในการชำระหนี้ ฐานะทางการเงิน และหลักประกันเป็นต้น ก็จะส่งผลให้ธนาคารประสบปัญหาสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือหนี้คือยคุณภาพ และถ้าหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารมีปริมาณเพิ่มขึ้นมาก ธนาคารต้องกันเงินสำรองตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทยมากขึ้น ตามสัดส่วนของสินทรัพย์จัดชั้นซึ่งจะมีผลต่อเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงของธนาคาร ในปัจจุบันการสำรองหนี้สงสัยจะสูญหรือค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเมื่อมีการค้างชำระตั้งแต่ 4 เดือนขึ้นไป ธนาคารต้องทำการสำรองหนี้สงสัยจะสูญจำนวนร้อยละ 100 ของยอดสินเชื่อค้างของลูกหนี้ หากการสำรองหนี้สงสัยจะสูญมีจำนวนมาก ก็จะมีผลต่อผลกำไรของธนาคารด้วย และ

หากมีการสำรองหนี้สงสัยจะสูญเป็นจำนวนมาก ๆ จนผลการดำเนินงานของธนาคารขาดทุน อาจจะส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินหรือความมั่นคงของธนาคารได้

ตารางที่ 1.1 ผลการดำเนินงานของธนาคารออมสิน ปี พ.ศ. 2547-2551

(หน่วย : ล้านบาท)

งบกำไรขาดทุน	2547	2548	2549	2550	2551
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	27,925	29,278	36,327	41,845	42,940
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินรางวัล	7,815	7,129	12,242	16,066	15,693
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ	20,110	22,149	24,095	25,779	27,247
รายได้สุทธิที่มีไข่ออกเบียด	2,825	2,383	2,131	2,426	2,831
รายได้สุทธิจากการดำเนินงาน	22,935	24,532	26,226	28,205	30,078
ค่าใช้จ่ายที่มีไข่ออกเบียด	10,872	9,414	10,061	11,058	13,593
กำไรก่อนหักหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	12,063	15,118	16,165	17,147	16,485
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	138	2,776	6,085	6,413	3,104
กำไรสุทธิ	11,925	12,342	10,080	10,734	13,381

ที่มา: ธนาคารออมสิน รายงานประจำปี 2551 กรุงเทพมหานคร 2552

ตารางที่ 1.1 แสดงผลการดำเนินงานของธนาคารออมสินในภาพรวมระหว่าง ปี 2547 ถึงปี 2551 ตัวเลขในตารางแสดงเห็นว่าผลการดำเนินงานของธนาคารออมสินในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี 2547 ถึงปี 2551 ธนาคารมีรายได้สุทธิจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นทุกปี ในขณะที่ธนาคารได้มีการตั้งค่าใช้จ่ายเพื่อหนี้สงสัยจะสูญในแต่ละปีเพิ่มขึ้นเช่นกัน ซึ่งมีผลทำให้ธนาคารออมสินมีกำไรสุทธิลดลงในบางปี

ค่าใช้จ่ายเพื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มขึ้นนี้จะส่งผลกระทบต่อปริมาณสินทรัพย์ของธนาคารออมสิน เนื่องจากธนาคารออมสินจะต้องนำสินทรัพย์บางส่วนมาใช้เพื่อการกันสำรองหนี้เพื่อรองรับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดยังผลให้ปริมาณสินทรัพย์ของธนาคารลดลง ดังนั้นถ้าธนาคารออมสินมีการกันสำรองหนี้เพิ่มขึ้นมาก จะส่งผลกระทบต่อฐานะเงินกองทุนทำให้เกิดการขาดสภาพคล่องทางการเงินในธนาคารได้ เมื่อธนาคารขาดสภาพคล่อง ความเชื่อมั่นของผู้ฝากลดลง จะส่งผลให้ธนาคารขาดความมั่นคงและขาดความสามารถในการรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจจนถึงขั้นปิดกิจการในที่สุด

จากผลการดำเนินงานในปี 2548,2549 และ 2550 ธนาคารมีหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น ส่วนปี 2551 ธนาคารมีหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญลดลง การที่ธนาคารมีหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นนั้นมีสาเหตุดังนี้

ในปี 2548 ธนาคารมีการตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ จำนวน 2,776 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2547 จำนวน 2,638 ล้านบาท สาเหตุเนื่องมาจากธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้ธนาคารทุกแห่งต้องทยอยสำรองหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มจากเกณฑ์ปกติ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 39 ดังนั้นธนาคารออมสินจึงมีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นจากจำนวนที่คำนวณตามเกณฑ์กระทรวงการคลัง เพื่อให้มีจำนวนใกล้เคียงกับเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 977 ล้านบาท

ในปี 2549 ธนาคารมีการตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ จำนวน 6,085 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2548 จำนวน 3,309 ล้านบาท โดยเป็นการตั้งสำรองที่คำนวณตามเกณฑ์กระทรวงการคลังใหม่ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการบัญชีและการกันเงินของรัฐบาล พ.ศ. 2548 จำนวน 2,485 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2548 จำนวน 609 ล้านบาท และธนาคารยังมีนโยบายตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติมจากที่คำนวณตามเกณฑ์กระทรวงการคลังเดือนละ 200 ล้านบาท รวมเป็นเงิน 2,400 ล้านบาท และสำรองเพิ่มพิเศษเพื่อให้ใกล้เคียงกับเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย ในการรองรับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 39 (IAS39) ในเดือนธันวาคมอีกจำนวน 1,200 ล้านบาท รวมสำรองเพิ่มจากเกณฑ์ปกติจำนวน 3,600 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2548 จำนวน 2,700 ล้านบาท

ในปี 2550 ธนาคารมีค่าใช้จ่ายหนี้สูญและตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ จำนวน 6,413 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2549 จำนวน 328 ล้านบาท หรือร้อยละ 5.4 โดยเป็นค่าใช้จ่ายหนี้สูญและการตั้งสำรองปกติตามเกณฑ์กระทรวงการคลัง จำนวน 772 ล้านบาท ลดลงจากปี 2549 จำนวน 1,713 ล้านบาท หรือร้อยละ 68.9 และการตั้งสำรองเพิ่มจากเกณฑ์ปกติจำนวน 5,641 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2549 จำนวน 2,041 ล้านบาท หรือร้อยละ 56.7 เพื่อให้มีจำนวนใกล้เคียงกับเกณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย

ในปี 2551 ธนาคารตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มตามเกณฑ์กระทรวงการคลัง และสำรองส่วนเกิน เพื่อให้มีจำนวนใกล้เคียงกับเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 3,014 ล้านบาท ลดลงจากปี 2550 จำนวน 3,309 ล้านบาท หรือร้อยละ 51.6 และมีการตัดหนี้สูญจำนวน 382 ล้านบาท สาเหตุของการลดลงของการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญประการสำคัญเกิดจากธนาคารมีมาตรการบริหารสินเชื่อด้อยคุณภาพที่มีคุณภาพ ผลของมาตรการดังกล่าวทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลง ส่งผลให้การตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลดลงตามไปด้วย

รายได้เพิ่มสูงขึ้นทุก ๆ ปี ซึ่งส่งผลทำให้หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วยทำให้ธนาคารออมสินเขตลพบุรีต้องกันเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย

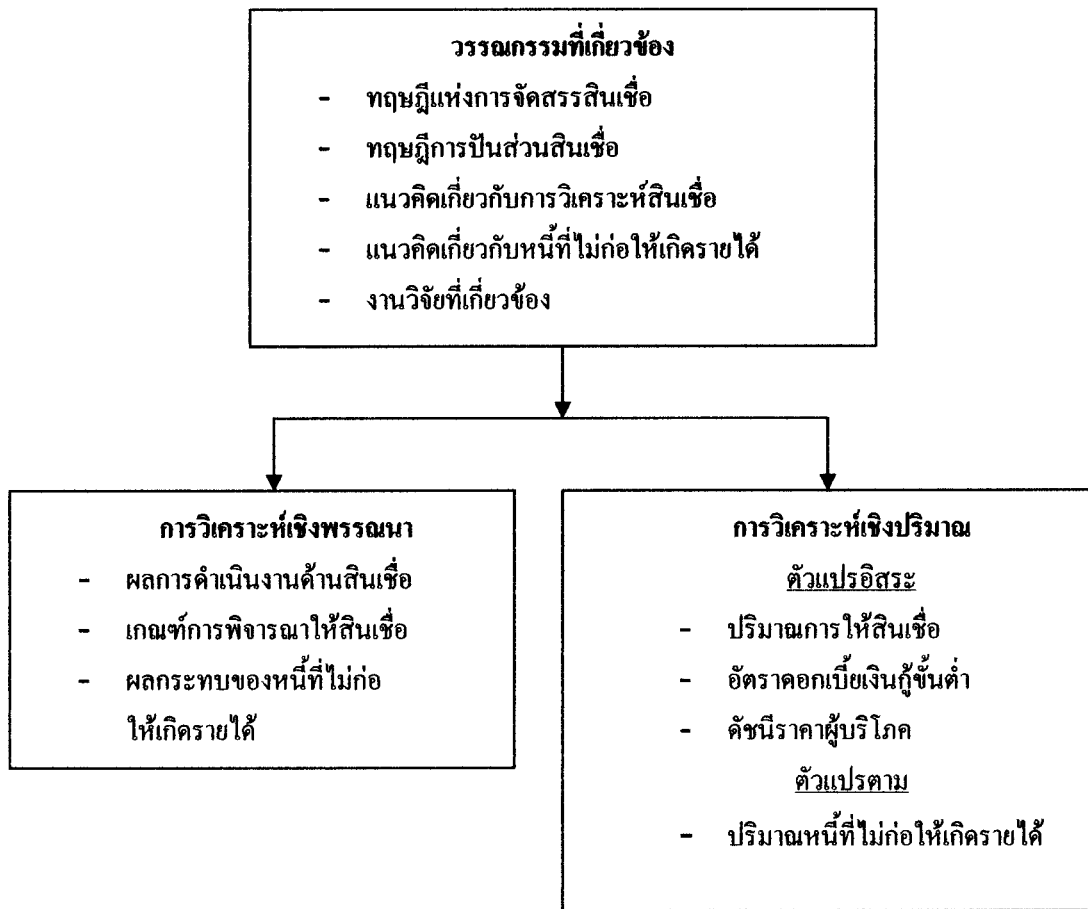
การปล่อยเงินกู้ให้ลูกค้าธนาคารทำการกู้ยืมจัดเป็นส่วนประกอบที่สำคัญด้านสินทรัพย์ของธนาคาร การเพิ่มขึ้นของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ดังกล่าวที่แสดงในตารางข้างต้นส่งผลให้ธนาคารต้องมีภาระในการกันสำรองสินทรัพย์จัดชั้นเพิ่มขึ้น หากการสำรองหนี้สงสัยจะสูญมีจำนวนมาก ก็จะมีผลต่อผลกำไรของธนาคารด้วย การที่ธนาคารทำการสำรองหนี้สงสัยจะสูญในจำนวนมาก จะส่งผลต่อการดำเนินงานของธนาคาร โดย อาจส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินหรือความมั่นคงของธนาคาร จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน โดยผู้ศึกษาจะทำการศึกษาเฉพาะในเขตลพบุรี เพื่อให้ทราบว่า มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

- 2.1 ศึกษาสภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี
- 2.2 ศึกษาผลกระทบของการเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี
- 2.3 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษารั้ครั้งนี้ได้นำทฤษฎีและแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งสามารถสร้างกรอบแนวคิดการศึกษาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา ผู้ศึกษาได้นำทฤษฎีและแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้ โดยมีรายละเอียดของทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ดังนี้

ทฤษฎีแห่งการจัดสรรสินเชื่อ ได้กล่าวว่า ในระยะยาวอัตราดอกเบี้ยขึ้นอยู่กับอุปสงค์ต่อสินเชื่อ และระดับของสินเชื่อก็ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย โดยระดับการให้สินเชื่อถูกกำหนดโดยธนาคาร จากทฤษฎีดังกล่าวปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณการให้สินเชื่อ คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เป็นตัวกำหนด

ทฤษฎีการปันส่วนสินเชื่อ ได้กล่าวว่า เมื่อความต้องการกู้ยืมของลูกค้านั้นมากกว่าปริมาณเงินกู้ที่ธนาคารพาณิชย์ให้กู้ยืมได้ ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์ประกาศใช้ ธนาคารพาณิชย์จะไม่สามารถให้กู้ยืมตามที่ผู้กู้ขอได้ทั้งหมดทำให้เกิดการปันส่วนสินเชื่อ การปันส่วน

สินเชื่อนี้ธนาคารพาณิชย์อาจมีการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ย จากทฤษฎีดังกล่าวปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปันส่วนสินเชื่อ หรือปริมาณการให้สินเชื่อ คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เป็นตัวกำหนด

แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สินเชื่อ เป็นการวิเคราะห์หลักเกณฑ์เพื่อใช้พิจารณาความสามารถ ความพร้อมที่ผู้กู้ยืมจะจ่ายเงินที่กู้ยืมตามเงื่อนไขสัญญา เช่นพิจารณาจากรายได้ รายจ่ายของผู้กู้ สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ เช่นภาระเงินเฟ้อ จากแนวคิดดังกล่าวธนาคารต้องพิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคตของผู้กู้ด้วย ดังนั้นการศึกษาคั้งนี้จึงใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นตัวแปรเพื่อวัดภาวะเงินเฟ้อ และวัดค่าครองชีพของผู้กู้

แนวคิดเกี่ยวกับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ว่ามีปัจจัยใดที่ทำให้ธนาคารออมสินมีหนี้ค้างชำระซึ่งมีทั้งปัจจัยภายในธนาคาร เช่น การแข่งขันการปล่อยสินเชื่อโดยเน้นปริมาณการปล่อยสินเชื่อมากกว่าคุณภาพของสินเชื่อ การขาดความเข้มงวดในการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ เป็นต้น ปัจจัยภายนอกธนาคาร เช่น การเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ การปล่อยสินเชื่อตามนโยบายรัฐบาลเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ

ผลกระทบของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ การเพิ่มขึ้นของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ส่งผลกระทบต่อธนาคารต้องมีการกันสำรองที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะมีต่อผลกำไรที่ลดลง นอกจากนี้จะกระทบต่อสถานะทางการเงินหรือความมั่นคงของธนาคาร

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ดังที่นำเสนอในบทที่ 2) มีปัจจัย 3 ปัจจัยด้วยกันคือ ปริมาณเงินให้สินเชื่อ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และดัชนีราคาผู้บริโภค ที่ให้ผลการวิจัยไม่สอดคล้องตรงกัน ดังนั้นปัจจัยดังกล่าวทั้ง 3 ปัจจัย จะให้ผลการวิเคราะห์หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีเป็นไปในทิศทางใด มีความสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือไม่อย่างไร

สรุป การศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี ประกอบด้วยการศึกษาสภาพทั่วไปของการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี ผลกระทบของการเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี โดยอาศัยทฤษฎีแห่งการจัดสรรสินเชื่อ ทฤษฎีการปันส่วนสินเชื่อ กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เป็นตัวแปรอิสระ แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สินเชื่อ กำหนดดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นตัวแปรอิสระ แนวคิดเกี่ยวกับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ กำหนดปริมาณการให้สินเชื่อเป็นตัวแปรอิสระ และปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เป็นตัวแปรตาม เพื่อให้ได้ข้อสรุป และนำผลที่ได้มาอภิปรายผล เพื่อพิจารณาถึงประเด็นต่าง ๆ ที่ค้นพบ ตลอดจนการพิจารณาถึงความสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย และทิศทางการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีต่อไป

4. สมมติฐานการศึกษา

หน้าที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน (LOAN) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมขั้นต่ำของธนาคาร (MLR) และดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI)

5. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาหน้าที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี โดยผู้ศึกษาจะทำการศึกษาเฉพาะธนาคารออมสินสาขาในเขตลพบุรี รวมจำนวน 9 สาขา ได้แก่ ธนาคารออมสินสาขาลพบุรี สาขาโคกกระทิง สาขาโคกสำโรง สาขาบ้านหมี่ สาขาพัฒนานิคม สาขาลำน้ำราชนัดดา สาขาเวียงสระแก้ว สาขาท่าวัง และสาขาหนองม่วง ทำการศึกษาถึงตัวแปรที่มีผลต่อหน้าที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี ได้แก่ ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมขั้นต่ำของธนาคาร และดัชนีราคาผู้บริโภค โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี รายไตรมาส ตั้งแต่ ไตรมาสที่สี่ ปี 2547 ถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2552 รวม 20 ไตรมาส

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 หนี้ค้างชำระ หมายถึง ดันเงินกู้และหรือดอกเบี้ยเงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระแล้ว แต่ผู้กู้หรือผู้รับใช้หนี้เงินกู้ยังมีได้ชำระให้เป็นไปตามกำหนด ซึ่งรวมถึงหนี้เงินกู้อย่างงวดแต่ละงวดที่ถึงกำหนดชำระแล้วยังมิได้รับชำระ

6.2 หน้าที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non Performing Loans: NPLs) หมายถึง ลูกหนี้ที่มีปัญหาในการชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินที่ค้างเกินกว่า 3 เดือน นับจากวันครบกำหนด หรือลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่ถึง 3 เดือน แต่มีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้คืนต้นเงินหรือดอกเบี้ย นอกจากนั้นยังหมายถึง ลูกหนี้ที่มีการต่ออายุสัญญา หรือลูกหนี้ที่ได้ปรับปรุงกำหนดการชำระหนี้ใหม่ โดยไม่สามารถแสดงการวิเคราะห์อย่างเพียงพอและเหมาะสมเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้

6.3 เกณฑ์การจัดชั้นหนี้ หมายถึง การพิจารณาคุณภาพของลูกหนี้โดยการวิเคราะห์โครงการและความเป็นไปได้ทางธุรกิจของลูกหนี้ การวิเคราะห์ห้งบการเงิน กระแสเงินสด และความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ตามกำหนด ทั้งนี้ต้องไม่เกินระยะเวลาของการค้างชำระที่เป็นเกณฑ์ในการจัดชั้น โดยแบ่งออกเป็น 6 ระดับ ตามคุณภาพของลูกหนี้ ประกอบด้วย ลูกหนี้ปกติ ลูกหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ลูกหนี้ที่จัดชั้นสงสัย ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ และลูกหนี้จัดชั้นสูญ

6.4 สินทรัพย์จัดชั้น หมายถึง เป็นการจัดชั้นสินทรัพย์ซึ่งประกอบด้วยเงินให้สินเชื่อ ดอกเบี้ยค้างรับ เงินลงทุนในหลักทรัพย์ และสินทรัพย์อื่น ๆ เช่น ทรัพย์สินรอการขาย ค่าใช้จ่ายในการทดลองในการดำเนินคดี โดยแบ่งตามคุณภาพของลูกหนี้เป็น 6 ระดับ คือ ลูกหนี้ปกติ ลูกหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ และลูกหนี้จัดชั้นสูญ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ตารางที่ 1.3 หลักเกณฑ์การจัดชั้นหนี้และอัตราการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน

ประเภทสินทรัพย์	ระยะเวลาการค้างชำระ (เดือน)	อัตราการกันเงินสำรอง
สินทรัพย์จัดชั้นสูญ สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	ตัดออกจากบัญชี > 12 เดือน $6 < X \leq 12$ เดือน $3 < x \leq 6$ เดือน	} กันสำรอง = 100% ของ(ยอดหนี้ หักด้วย มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับหรือมูลค่าปัจจุบันของหลักประกัน)
สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	$1 < X \leq 3$ เดือน	
สินทรัพย์จัดชั้นปกติ	$X \leq 1$ เดือน	กันสำรองไม่เกิน 2%*(ยอดหนี้ หักด้วยมูลค่าหลักประกัน) กันสำรองไม่เกิน 1%*(ยอดหนี้ หักด้วยมูลค่าหลักประกัน)

ที่มา : <http://www.bot.or.th> (เข้าถึง 17 กรกฎาคม 2552)

6.5 ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (Credit Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามภาระที่ตกลงไว้ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียหายต่อรายได้ และเงินกองทุนของสถาบันการเงิน

6.6 เงินสำรองเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ เป็นเงินที่ธนาคารจะดื่งกันเงินสำรองเผื่อนี้สงฆ์จะสูญตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยธนาคารจะทำการกันเงินสำรองเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ โดยคำนวณตามอัตราร้อยละของราคาตามบัญชีของลูกหนี้ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 การศึกษาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี ทำให้ทราบถึงสภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

7.2 ทำให้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้นั้นจะส่งผลกระทบต่อปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีอย่างไร

7.3 ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และปัจจัยเหล่านี้มีความสำคัญต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีอย่างไร

7.4 เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย และทิศทางการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การศึกษาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการทบทวนแนวคิดทางทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยในส่วนของแนวคิดทางทฤษฎีได้ทำการทบทวนทฤษฎีแห่งการจัดสรรสินเชื่อ ทฤษฎีการปันส่วน สำหรับส่วนของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้ทำการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 ทฤษฎีแห่งการจัดสรรสินเชื่อ¹

Jafee and Russell (1976:p.651-666) ได้อธิบายว่า ในช่วงที่สหรัฐอเมริกาประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้ ราคาหลักทรัพย์ตกลงมามากกว่าหลังสงครามโลกครั้งที่สอง โดยก่อนที่จะเกิดภาวะดังกล่าว ราคาของตราสารหนี้ระยะยาวลดต่ำลงพอ ๆ กับที่อัตราดอกเบี้ยปรับตัวสูงขึ้นอย่างผิดปกติและต่อเนื่องไประยะหนึ่ง โดยภาวะดังกล่าวเกิดขึ้นมาจากผลกระทบของนโยบายการเงินที่เข้มงวดของธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาในช่วงครึ่งปีหลังของ ค.ศ. 1969 และต้นปี ค.ศ. 1970 เพื่อชะลออัตราเงินเฟ้อ ประกอบกับการที่ผู้บริโภคลดการใช้จ่ายและเงินออมเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากความไม่แน่นอนของอัตราเงินเฟ้อและภาวะสงครามเวียดนาม ที่ยังคงดำเนินอยู่

Jafee and Russell ได้กล่าวถึง ทฤษฎีแห่งการจัดสรรสินเชื่อ (Theory of Credit Rationing) ว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในตลาดสินเชื่อเมื่ออุปสงค์ส่วนเกินต่อเงินให้สินเชื่อ ณ อัตราดอกเบี้ยที่กำหนด ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นเป็นเวลานานหรือในระยะสั้นก่อนที่อัตราดอกเบี้ยจะปรับตัวได้สมบูรณ์ และได้กล่าวถึงตัวแปรที่สำคัญ 4 ตัว ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย อุปสงค์ต่อสินเชื่อ อุปทานของสินเชื่อและการจัดสรรสินเชื่อ (credit rationing) โดยปัจจัยที่มีผลต่อการให้สินเชื่อ ได้แก่

¹ ฉันทภ ภัชชานาญ “วิเคราะห์หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2550

อัตราดอกเบี้ย อุปสงค์ต่อสินเชื่อและอุปทานของสินเชื่อ ในระยะยาวตัวแปรเหล่านี้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวกำหนดภายนอก แต่พบว่าอัตราดอกเบี้ยขึ้นอยู่กับอุปสงค์ต่อสินเชื่อ และระดับของสินเชื่อก็ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย โดยระดับการให้สินเชื่อถูกกำหนดโดยธนาคาร

จำนวนของการจัดสรรการให้สินเชื่อ หาได้จากความแตกต่างของอุปสงค์ของสินเชื่อ กับอุปทานของสินเชื่อ ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยและอุปสงค์ต่อสินเชื่อ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของสินเชื่อและอุปสงค์ของสินเชื่อเป็นตัวกำหนดอัตราดอกเบี้ย ดังนั้นอุปสงค์ของสินเชื่อจะมีผลต่ออัตราดอกเบี้ยอีก ในที่สุดอุปทานของสินเชื่อก็เป็นฟังก์ชันของอุปสงค์ต่อสินเชื่อและระดับของการจัดสรรสินเชื่อ

Driscoll (1991:p.29-33) ได้ทำการแยก การจัดสรรสินเชื่อ (Credit Rationing) ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การจัดสรรสินเชื่อที่ไม่ได้ระดับดุลยภาพ (Disequilibrium Credit Rationing) คือ การจัดสรรสินเชื่อ (Credit Rationing) ที่เกิดขึ้น ในภาวะที่ไม่มีดุลยภาพของอุปสงค์และอุปทานของสินเชื่อ และโดยข้อจำกัดทางกฎหมายที่ให้อัตราดอกเบี้ยเคลื่อนไหวภายใต้ของกำหนด การจัดสรรสินเชื่อที่ไม่ได้ระดับดุลยภาพ (Disequilibrium Credit Rationing) เกิดขึ้นเมื่อผลของกฎหมายเป็นอุปสรรคชั่วคราวต่อการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ยเพื่อให้ตลาดเข้าสู่ดุลยภาพ และยังคงไปถึงแรงกดดันทางการเมืองที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยด้วย โดยทั่วไปการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ยนั้น สถาบันการเงินจะใช้ความเร็วและความถี่ในการปรับว่าอัตราดอกเบี้ยตัวใดที่จะถูกปรับ และเมื่อกฎหมายกำหนดให้ต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยให้แก่ผู้รู้ ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้นหลังการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยใหม่ องค์กรประกอบเหล่านี้ทำให้เกิดความล่าช้าต่อสถาบันการเงินในการปรับตัวตามเงื่อนไขของตลาด

ปัญหาการจัดสรรสินเชื่อที่ไม่ได้ระดับดุลยภาพ (Disequilibrium Credit Rationing) ไม่ได้เกิดความล่าช้าของการปรับอัตราดอกเบี้ยเพียงอย่างเดียว ยังมีส่วนอื่น ๆ อีก เช่น มูลค่าหลักทรัพย์ค้ำประกันการทดแทนกันของเงินกู้ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าถ้ากลไกที่ไม่เกี่ยวข้องกับราคาหลักทรัพย์เหล่านี้สามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว การเข้าสู่ดุลยภาพก็ไม่จำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย หรือถ้ามีการทดแทนกันระหว่างสินเชื่อในประเทศกับสินเชื่อต่างประเทศ และการทดแทนกันระหว่างส่วนของหนี้และส่วนของทุน ดังนั้นถ้าการแทรกแซงของตลาดมีความสามารถอย่างพอเพียง การจัดสรรสินเชื่อ (credit rationing) ก็ไม่ใช่ปัญหาที่สำคัญต่อไป

2. การจัดสรรสินเชื่อที่ระดับดุลยภาพ (Equilibrium Credit Rationing) คือ การจัดสรรสินเชื่อ (Credit Rationing) ที่เกิดขึ้นในเวลาที่อัตราดอกเบี้ยสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างเสรี แต่สภาพ

ตลาดมีข้อมูลข่าวสารไม่สมบูรณ์ การจัดสรรสินเชื่อที่ระดับดุลยภาพ (Equilibrium Credit Rationing) อาจเกิดขึ้นในกรณีที่ตลาดสินเชื่อไม่มีกฎเกณฑ์ข้อบังคับแล้ว (deregulated credit market) แต่สถาบันการเงิน เจริญกับอุปสงค์ส่วนเกินต่อสินเชื่อ และไม่มีตัวกระตุ้นให้ขึ้นอัตราดอกเบี้ย สาเหตุหนึ่งของการไม่มีการจัดสรรสินเชื่อที่ระดับดุลยภาพ (Equilibrium Credit Rationing) ก็คือกรณีที่ผู้กู้ไม่มีข้อมูลที่สมบูรณ์ (imperfect information) เกี่ยวกับคุณภาพและโครงการของผู้ขอกู้ที่เสนอในการลงทุน เช่น ผู้ขอกู้ไม่มีรายงานความเสี่ยงที่แท้จริงของโครงการ ผู้ให้กู้ก็อาจจะคิดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สามารถคิดกับลูกค้าได้ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า อัตราดอกเบี้ยนั้นสมเหตุสมผลกับโครงการนั้น ๆ การจัดสรรสินเชื่อที่ระดับดุลยภาพ (Equilibrium Credit Rationing) เกิดขึ้นได้โดยมีสาเหตุสำคัญ 3 ประการคือ

2.1 การแทรกแซงตลาดสินเชื่อโดยเจ้าหน้าที่ทางการเงิน (Market Intervention by the Authorities)

ในหลายประเทศของกลุ่มสมาชิกองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนารวมมือและพัฒนารวมมือ (Organization for Economic Cooperation and Development :OECD) ผู้มีอำนาจทางการเงินพยายามที่จะให้เกิดค่าใช้จ่ายน้อยลงเมื่อมีผู้มาขอกู้ โดยการกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงสุดและควบคุมการเติบโตของสินเชื่อโดยกำหนดปริมาณเงินและการกระจายเงินกู้ของธนาคาร เช่น ถ้าขอกู้เกินหนึ่งล้านบาทจะต้องคิดอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นจำนวนเท่าไร เป็นต้น ซึ่งเป็นการชี้ระดับความสามารถในการกู้ของผู้ขอกู้ได้ ณ อัตราดอกเบี้ยนั้น ๆ

การแทรกแซงตลาดสินเชื่อ สามารถทำได้โดยการเปิดให้ตลาดอื่น ๆ ในระบบการเงินได้ทำงานเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้ขอกู้ เช่น ตลาดทุนต่างประเทศ ตลาดทุนในประเทศ ตลาดตราสารหนี้ ตลาดสินเชื่อเหล่านี้จะช่วยลดความแตกต่างของอุปสงค์ต่อสินเชื่อ อัตราดอกเบี้ยจะลดลง โดยเฉพาะลูกค้าที่เป็นกลุ่มโครงการขนาดใหญ่ จะได้รับเงินทุนจำนวนมากจากการพัฒนาตลาดเหล่านี้

2.2 ความแตกต่างของผู้ขอกู้และข้อจำกัดของการคิดดอกเบี้ยในอัตราที่แตกต่างกัน (Borrower Heterogeneity and Constraints on Differentiation of Lending Rate)

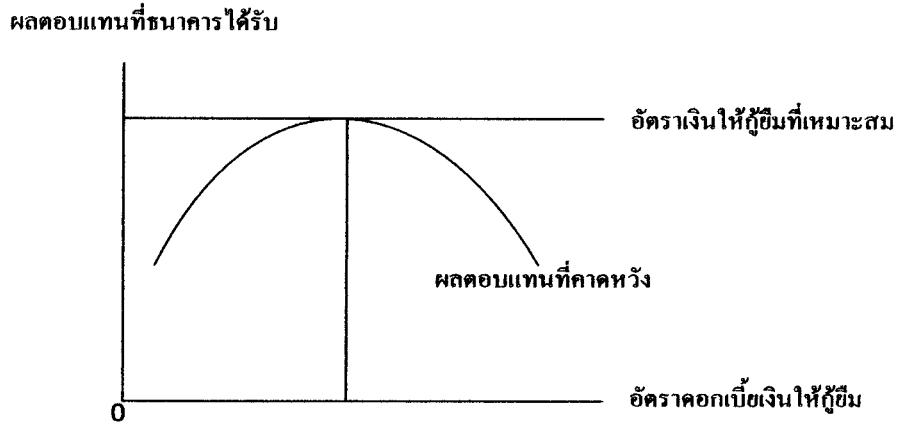
ถ้ากำหนดให้ความเสี่ยงและฟังก์ชันอุปสงค์ (demand function) ของผู้ขอกู้แต่ละคนแตกต่างกัน ยกเว้นอัตราดอกเบี้ยและสัญญาเงินกู้ จะพบว่าผู้ขอกู้บางคนจะไม่ได้รับสินเชื่อ การเกิดอุปสงค์ส่วนเกินของสินเชื่อสามารถหลีกเลี่ยงได้ถ้าผู้ให้กู้จำแนกความแตกต่างไม่ได้และคิดอัตราดอกเบี้ยเดียวกัน ความไม่มีดุลยภาพในการจัดสรรสินเชื่อก็จะเกิดขึ้น

อัตราดอกเบี้ยที่คิดแตกต่างกันระหว่างผู้ขอกู้แต่ละคนนั้นอาจสูงขึ้น เพราะว่ามีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่เป็นรายละเอียดมากขึ้นในการรวบรวมข้อมูลเพื่อแบ่งแยกลูกค้า และค่าใช้จ่ายที่

สูงขึ้นนั้นมีผลต่อการบริหาร โครงสร้างอัตราดอกเบี้ยที่ยุ่งยากขึ้น จึงพบว่าการคิดอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกัน เป็นเรื่องที่สถาบันการเงินอาจจะทำได้เพราะการเกิดผลกระทบด้านภาพพจน์ในด้านลบ ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยที่คิดแตกต่างกันนี้จึงเป็นเหตุรองลงไปในการเกิดปัญหาการจัดสรรสินเชื่อ (credit rationing)

2.3 ข้อมูลข่าวสารที่จำกัด (limited information) ผลงานด้านทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรสินเชื่อที่ระดับดุลยภาพ (Equilibrium Credit Rationing) ซึ่ง Jafee and Russell (1976) และ Stiglitz and Weiss (1981) ได้เน้นถึง ข้อมูลข่าวสารที่จำกัดของผู้ให้กู้ที่มีต่อผู้กู้และความเสี่ยงของโครงการของผู้กู้ ผู้ขอกู้จะรู้สึกถึงลักษณะความเสี่ยงของตนเองและความเสี่ยงของโครงการที่ผู้ขอกู้เสนอดีกว่าสถาบันการเงินที่ผู้ขอกู้ไปขอกู้ ธนาคารจึงปล่อยสินเชื่อภายใต้สภาวะคาดคะเนตลอดเวลา เพราะเป็นการยากที่จะจำแนกได้ว่าลูกค้านั้นได้ดี หรือมีความเสี่ยงสูง และการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมอย่างไม่มีการสิ้นสุดนั้น ก็ไม่ได้ทำให้ธนาคารได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้นอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ดังนั้นปัญหาความไม่สมมาตรของข้อมูลที่เกิดขึ้นในตลาดสินเชื่อ ได้นำไปสู่ปัญหา 3 ประการ คือ

ก) ความเสียหายที่เกิดจากการขาดจรรยาบรรณของผู้อนุมัติสินเชื่อ (Moral Hazard) ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อผู้ให้กู้อนุมัติสินเชื่อให้แก่โครงการที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนสูงแต่ผู้ขอกู้มีโอกาสล้มละลายจากโครงการที่ดำเนินการอยู่ ซึ่งในกรณีนี้ผู้ให้กู้จะได้รับการจ่ายคืนเพียงบางส่วนของเงินกู้หรือไม่ได้เลยก็อาจเป็นไปได้ โดยปกติผู้ขอกู้สินเชื่ออาจไม่กลัวความเสี่ยงของการล้มละลาย โดยเฉพาะถ้าจำกัดความรับผิดชอบในส่วนของหนี้สินที่ค้ำประกันเงินกู้กับผู้ให้กู้ โดยอย่างมากที่สุดที่ผู้ขอกู้จะสูญเสียไปคือหลักทรัพย์ค้ำประกัน ภายใต้สภาวะการณ์ดังกล่าว ผู้ให้กู้จะกำหนดอัตราดอกเบี้ยในอัตราที่สูงแก่ผู้ขอกู้ในโครงการที่มีความเสี่ยง เพื่อขจัดอุปสงค์ส่วนเกินต่อสินเชื่อ และทำให้ผู้ขอกู้ได้มีการใช้เงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในการบริหารโครงการที่มีความเสี่ยงสูงดังกล่าว ผู้ขอกู้จะต้องพิจารณาว่ารายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการอยู่ในระดับสูงที่คุ้มกับอัตราดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายคืนให้กับผู้ให้กู้

ภาพที่ 2.1 ผลตอบแทนในการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

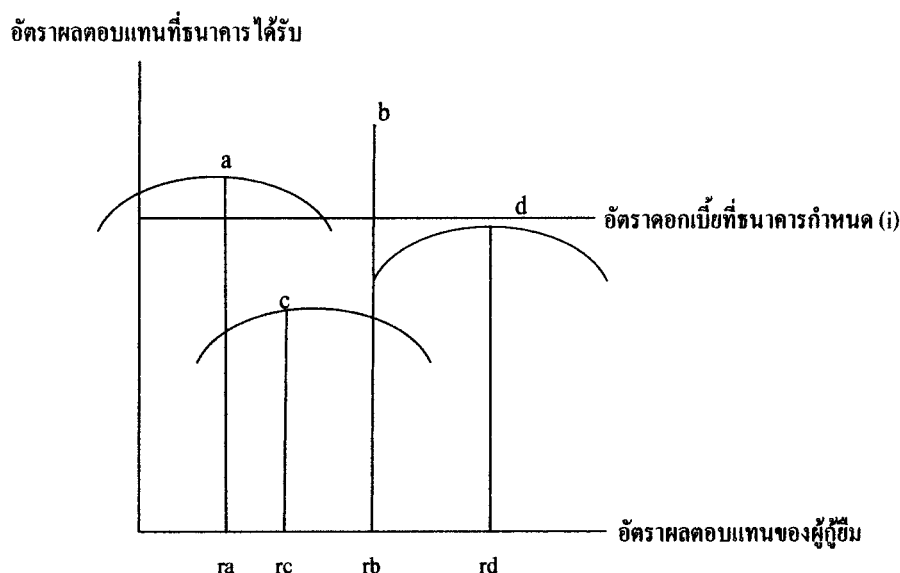
ที่มา : J.E.Stiglitz, and A. Weiss. Credit Rationing in Market with Imperfect Information. American Review, 1981: p.400

จากภาพที่ 2.1 แสดงผลตอบแทนในการปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ถ้าอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้นนี้จะนำไปสู่การเพิ่มภาระดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายโครงการของผู้กู้ จะมีผลกระทบต่อผลตอบแทนทางด้านรายได้ที่คาดหวัง (expected return) ของผู้ให้กู้ นั่นให้ลดต่ำลง ในกรณีนี้ผู้ให้กู้จะปล่อยสินเชื่อโดยพิจารณาส่วนของมูลค่าหลักทรัพย์ประกันที่ผู้กู้เสนอหรือเงื่อนไขของสัญญาผู้ เช่น การพิจารณาให้สินเชื่อตามผลงานที่เกิดขึ้นจริง เป็นต้น ดังนั้นผู้ให้กู้จะต้องมีความสามารถควบคุมและให้คำปรึกษาแก่โครงการของผู้กู้ได้

สำหรับโครงการที่ผู้กู้ได้เสนอให้แก่ผู้ให้กู้ แล้วได้รับการปฏิเสธการให้กู้ อันเนื่องมาจากความเสี่ยงของโครงการมีค่ามากกว่าผลตอบแทนที่ผู้กู้ได้รับ หากผู้กู้มีความใกล้ชิดกับผู้มีอำนาจในการให้สินเชื่อ โครงการนั้นอาจจะได้รับการอนุมัติให้กู้ได้ โดยผู้มีอำนาจในการให้กู้จะได้รับสิ่งตอบแทน ซึ่งผลของการกระทำดังกล่าวจะได้รับการคุ้มครองตามระเบียบปฏิบัติของธนาคารซึ่งก่อให้เกิดผลเสียต่อธนาคาร

ข) การอนุมัติสินเชื่อขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ของผู้ให้กู้ (adverse selection) เกิดขึ้นในตลาดสินเชื่อเมื่อมีการขึ้นอัตราดอกเบี้ย เนื่องจากผู้ลงทุนที่มีความเสี่ยงน้อยแต่ไม่สามารถยอมรับอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นได้ ทำให้ผู้ลงทุนที่มีความเสี่ยงสูง ตัวอย่าง โครงการกู้เงิน 3 โครงการ โครงการแรกมีความเสี่ยงสูงจึงยินดียอมรับอัตราดอกเบี้ยที่สูง โครงการที่ 2 มีความเสี่ยงต่ำกว่า จึง

ยอมรับในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าโครงการแรกและ โครงการที่ 3 เป็นโครงการที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุดจึงยอมรับอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าสองโครงการแรก ดังนั้นเมื่อผู้ให้กู้ขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้โครงการที่ 3 จะไม่ได้รับสินเชื่อเนื่องจากยอมรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าโครงการที่ 1 และโครงการที่ 2 และเมื่อใช้อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของโครงการที่ 1 และโครงการที่ 2 (การยอมรับโครงการที่ 1 อัตราดอกเบี้ยที่เฉลี่ยสูงกว่าการยอมรับโครงการที่ 2) โครงการที่ 2 จะถูกคัดออก ดังนั้นโครงการที่ 1 จะได้รับสินเชื่อแต่เป็นโครงการที่มีความเสี่ยงสูงสุดในกลุ่มผู้ขอกู้และมีโอกาสล้มละลายสูงกว่า เช่นเดียวกันปัญหากรณีนี้จะทำให้ผู้ให้กู้มีผลตอบแทนคาดหวังลดต่ำลงและเป็นปัญหาในการขาดจรรยาบรรณของผู้ให้กู้ ดังนั้นถ้าธนาคารต้องการลดปัญหา 2 ประการดังกล่าวทำได้โดยวิธีการเข้าไปเป็นส่วนร่วมลงทุนในโครงการนั้น ๆ เสียเอง เพื่อที่จะได้มีความใกล้ชิดกับข้อมูลอย่างถูกต้องและเพียงพอสำหรับการพิจารณาในโครงการนั้นๆ

ภาพที่ 2.2 การพิจารณาการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

ที่มา : J.E.Stiglitz,and A. Weiss.Credit Rationing in Market with Imperfect Information.American Review,1981: p.401

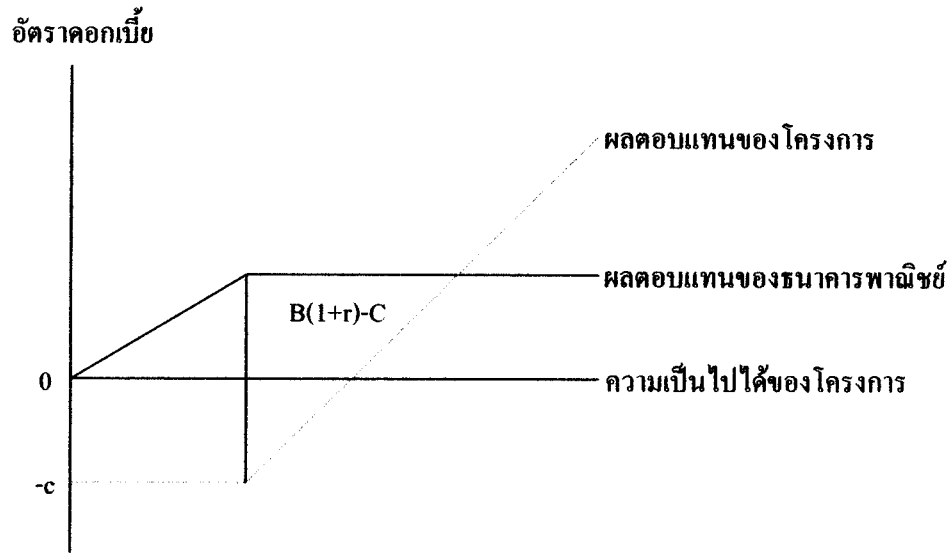
ภาพที่ 2.2 แสดงการพิจารณาการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ สมมติว่าในที่นี้มีผู้กู้ยืม 4 ราย คือ a b c d ต้นทุนในการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เท่ากับอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารกำหนด (i) ผู้กู้ยืม a b c d จะได้รับผลตอบแทนจากโครงการที่ขอกู้ ra rb rc rd ตามลำดับ ผู้กู้ยืม a และ b มีส่วนร่วมทุนในธุรกิจต่ำ ความเสี่ยงในธุรกิจสูงจะยอมรับอัตราดอกเบี้ยที่สูงได้ ขณะเดียวกันผู้กู้ยืม c

และ d มีส่วนร่วมทุนในธุรกิจสูง ความเสี่ยงธุรกิจต่ำ จึงมีความต้องการอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ เมื่อผู้ให้กู้ใช้เกณฑ์อัตราดอกเบี้ยกำหนด ดังนั้น a และ b จะได้รับเงินกู้ ในขณะที่ที่ผู้กู้ยืม c และ d ซึ่งมีส่วนร่วมทุนในธุรกิจสูง ความเสี่ยงธุรกิจต่ำ ที่คิดว่า a และ b ตามลำดับ ก็อาจจะไม่ได้รับสินเชื่อถ้าหากธนาคารไม่รู้จักดีพอ และจากการพิจารณาทางด้านต้นทุนการให้กู้ยืมของธนาคาร ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารกำหนด (i) ผู้กู้ยืม c และ d ไม่สามารถยอมรับกับอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารเสนอให้ได้ ในขณะที่ผู้กู้ยืม a และ b ซึ่งมีส่วนร่วมทุนในธุรกิจต่ำ ความเสี่ยงในธุรกิจสูงสามารถยอมรับอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารเสนอได้

ในเรื่องของข้อมูลข่าวสารที่จำกัดและไม่สมมาตรนั้น Stiglitz and Weiss (1981, p. 401) กล่าวว่าคุณภาพในการจัดสรรสินเชื่อ (Equilibrium Credit Rationing) นั้น เป็นธรรมชาติปกติที่เกิดขึ้นจากสัญญาผู้ให้กู้ต้องการผลตอบแทนจากการให้กู้ ณ อัตราดอกเบี้ยที่ตกลงในสัญญา โดยไม่ได้คำนึงถึงความสำเร็จของโครงการให้กู้ ถ้าโครงการนั้นล้มเหลวผู้ให้กู้จะสูญเสียทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ดังนั้น ผู้ให้กู้จะต้องสามารถแบ่งแยกผลสำเร็จและความล้มเหลวที่ไม่ได้สัดส่วนกัน

อีกวิธีหนึ่งในการปัญหาการขาดจรรยาบรรณของผู้ให้กู้ (moral hazard) และผลประโยชน์ของผู้ขอู้ (adverse selection) คือการใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันเป็นตัวแบ่งผู้ขอู้ที่มีความเสี่ยงสูง Besanko and Thakor (as cited in Stiglitz & Weiss, 1981, p.401) อธิบายว่า ผู้ขอู้ที่มีความเสี่ยงสูงมักจะไม่ได้ตั้งใจที่จะเสนอหลักทรัพย์ค้ำประกันในการกู้สิ่งที่เป็นไปได้คือเมื่ออุปสงค์ส่วนเกินสำหรับสินเชื่อ ผู้ให้กู้สามารถเพิ่มผลตอบแทนที่คาดหวัง โดยการลดอัตราดอกเบี้ยลงและเสนอขอหลักประกัน ค้ำประกันตามที่ต้องการ โดยกำหนดตามความสามารถในการทำกำไรของผู้ขอู้ว่าจะสามารถทำกำไรได้เพิ่มขึ้นหรือไม่ การกำหนดเงื่อนไขของหลักทรัพย์ค้ำประกันขึ้นอยู่กับรายได้ที่สูญเสียไปจากผู้ขอู้ที่มีความเสี่ยงสูงกับรายได้ที่ได้รับจากผู้ขอู้ที่มีความเสี่ยงต่ำ หลักทรัพย์ค้ำประกันจะเป็นหนทางในการสร้างกำไร เมื่อมีข้อมูลข่าวสารของผู้ที่ขอู้ไม่สมบูรณ์ได้โดยการเพิ่มสัดส่วนของผู้ขอู้ที่มีความเสี่ยงต่ำ และสร้างการแข่งขันในระบบธนาคาร

ค) การป้องกันการอนุมัติสินเชื่อที่ไม่ได้มาตรฐาน (incentive effect) การที่ธนาคารพาณิชย์จะควบคุมพฤติกรรมการกู้ยืม มักจะออกมาในรูปแบบของข้อบังคับของสัญญาเงินเพื่อให้มีความเสี่ยงต่ำ เช่น หลักประกันการกู้ยืมจำนวนเงินที่จะชำระคืนแต่ละงวด เป็นต้น เพื่อใช้ในการควบคุมตรวจสอบและควบคุมพฤติกรรม ผู้ยืมบางรายที่มีผลตอบแทนสูงอาจมีความเสี่ยงสูงด้วยการที่ธนาคารพาณิชย์เรียกหลักประกันนี้ จะทำให้ผู้กู้ยืมที่มีความเสี่ยงปานกลางหรืออัตราผลตอบแทนต่ำกว่าแต่ไม่มีหลักประกันจะถูกตัดออกไป ดังนั้นกำไรที่คาดหวังของผู้กู้ยืมจะเป็นการเพิ่มความเสี่ยงของโครงการขณะที่กำไรที่คาดหวังของธนาคารพาณิชย์คือการลดความเสี่ยงของโครงการ

ภาพที่ 2.3 แผนการแสดงให้เห็นสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เมื่อมีหลักประกัน

ที่มา : J.E.Stiglitz,and A. Weiss.Credit Rationing in Market with Imperfect Information.American Review,1981: p.402

ภาพที่ 2.3 แสดงแผนการแสดงให้เห็นสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เมื่อมีหลักประกัน สมมติให้ B คือเงินกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ r คือ อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารคิดในการปล่อยสินเชื่อ C คือมูลค่าหลักประกัน R คือผลตอบแทนของโครงการ ผู้กู้จะชำระหนี้ได้ต้องมีผลตอบแทนที่มากกว่าหรือเท่ากับเงินกู้ยืมจากธนาคารและดอกเบี้ยนั่นคือ $R = B(1+r)$ สำหรับความเป็นไปได้ของโครงการในช่วงแรกตั้งแต่จุด 0 ถึงจุด $B(1+r) - C$ จะพบว่า ผลตอบแทนของธนาคารจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากดอกเบี้ยที่ได้รับชำระ ขณะที่ผู้กู้ยังไม่ได้รับผลตอบแทนอะไรเลยและค่า $-C$ คือหลักประกันที่ผู้กู้มอบหมายให้ธนาคาร แต่ถ้าโครงการมีความเป็นไปได้สูงกว่า $B(1+r) - C$ แล้วธนาคารจะได้รับผลตอบแทนคงที่ในขณะที่ผลตอบแทนของโครงการจะสูงขึ้นเรื่อยๆ (Stiglitz & Weiss,1981:p.402)

1.2 ทฤษฎีการปันส่วนสินเชื่อ²

ทฤษฎีการปันส่วนสินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ที่ใช้อธิบายถึงสาเหตุการมีอยู่จริง และระดับของการปันส่วน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.2.1 กรณีไม่นำความเสี่ยงของผู้กู้ยืมมาอธิบายในการศึกษาการปันส่วนสินเชื่อเกิดขึ้นของธนาคารพาณิชย์ ตามแนวคิดของ Donald P. Tucker(1968,p.689-702) พบว่าการปันส่วนสินเชื่อเกิดขึ้นจากความไร้คุณภาพของตลาดการเงิน กล่าวคือเมื่อระบบตลาดมีอุปสงค์สินเชื่อมากกว่าอุปทานสินเชื่อ ทำให้เกิดอุปสงค์สินเชื่อส่วนเกินขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมไม่สามารถปรับตัวได้อย่างสมบูรณ์ เพื่อขจัดอุปสงค์สินเชื่อส่วนเกินให้หมดไป ทำให้เกิดการปันส่วนสินเชื่อขึ้นซึ่ง Tucker มองลักษณะตลาดของธนาคารพาณิชย์ว่า เป็นตลาดที่มีการแข่งขันไม่สมบูรณ์ (Imperfect Competition) ทำให้เกิดการปันส่วนสินเชื่อ ซึ่งเป็นผลมาจาก 2 กรณีคือ

ก) เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ ไม่สามารถปรับตัวได้อย่างอิสระแบบวันต่อวัน จึงเกิดความล่าช้าในการตอบสนองต่อสถานการณ์ การให้สินเชื่อที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้เกิดอุปสงค์ส่วนเกิน ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นการชั่วคราว จำเป็นจะต้องอาศัยเวลาในการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ดุลยภาพใหม่เมื่อมีการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ย

ข) สำหรับการปันส่วนสินเชื่อที่มีลักษณะเป็นการถาวรนั้น เกิดขึ้นเมื่อความต้องการกู้ยืมของลูกคามีมากกว่าปริมาณเงินกู้ที่ธนาคารพาณิชย์ปรารถนาให้กู้ยืมได้ ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์ประกาศใช้ขณะนั้น ธนาคารพาณิชย์จะไม่สามารถให้กู้ยืมตามที่ผู้กู้ขอได้ทั้งหมดทำให้เกิดการปันส่วนสินเชื่อ โดยธนาคารพาณิชย์จะให้กู้ยืมเพียงบางราย และบางรายจะถูกปฏิเสธหรือได้รับเงินกู้้น้อยกว่าจำนวนที่ขอกู้ ซึ่งการปันส่วนสินเชื่อมักเกิดขึ้นพร้อมกับการที่ธนาคารพาณิชย์จะเรียกร้อยเงื่อนไขที่ไม่เกี่ยวกับราคา (non-price term) จากผู้กู้และการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ย ดังนั้น จากการดำรงอยู่ของเงื่อนไขที่ไม่เกี่ยวกับราคาจึงเป็นปัจจัยที่ทำให้การปันส่วนสินเชื่อยังคงปรากฏอยู่ ถึงแม้ว่าในตลาดการเงินนั้นอุปสงค์สินเชื่อจะเท่ากับอุปทานสินเชื่อ

1.2.2 กรณีนำความเสี่ยงของผู้กู้มาพิจารณาในการศึกษาการปันส่วนสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ตามแนวคิดของ Joseph E. Stiglitz และ Andrew Weiss (1981,p.393-410) พบว่าในสถานะที่ตลาดมีดุลยภาพอุปสงค์สินเชื่อเท่ากับอุปทานสินเชื่อ แต่ถ้าระบบเศรษฐกิจมีอุปสงค์สินเชื่อไม่เท่ากับอุปทานสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมจะปรับตัวสูงขึ้นเพื่อขจัดอุปสงค์ส่วนเกิน

² ศิริลักษณ์ คหะวงศ์ “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นหนี้ที่มีปัญหา ของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย กรณีศึกษา ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน)” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2550

ให้หมดไป เกิดดุลยภาพใหม่ในระบบเศรษฐกิจ ดังนั้นถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมสามารถทำงานได้อย่างสมบูรณ์การปันส่วนสินเชื่อน่าจะไม่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามยังพบว่ามี การปันส่วนสินเชื่อน่าจะเกิดขึ้นอีก Stiglitz และ Weiss ได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับสถานะไร้ดุลยภาพในระบบการเงินว่า ธนาคารพาณิชย์จะพิจารณาการให้สินเชื่อ โดยคำนึงถึงอัตราดอกเบี้ยและความเสี่ยงที่ธนาคารพาณิชย์จะได้รับจากการให้กู้ยืม ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงความสามารถของผู้กู้และพฤติกรรมของผู้กู้ ดังต่อไปนี้

ก) เนื่องจากผู้กู้แต่ละรายมีความแตกต่างกันในเรื่องความสามารถในการชำระคืน ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์จึงปล่อยสินเชื่อภายใต้ภาวะการคัดค้านตลอดเวลา และการที่ธนาคารพาณิชย์จะเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมให้สูงขึ้นเรื่อย ๆ จะไม่ทำให้ผลตอบแทนของธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับจากการกู้ยืมสูงขึ้นตาม เพราะผู้กู้แต่ละรายมีความแตกต่างกันในเรื่องของความเสี่ยง และถ้าหากอัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้น จะทำให้จำนวนเงินที่ผู้กู้ต้องชำระคืนสูงขึ้นด้วย โอกาสที่ธนาคารพาณิชย์จะไม่ได้เงินคืนก็มีมาก

ข) ความเสี่ยงจากพฤติกรรมของผู้กู้ ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้องลดความเสี่ยงจากการให้กู้ยืม กล่าวคือ เมื่อธนาคารพาณิชย์ต้องประสบกับความเสียหายเนื่องจากความแตกต่างของผู้กู้แต่ละรายที่มีความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้กู้ได้โดยตรง ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จึงใช้สัญญาเงินกู้เพื่อเป็นเครื่องมือในการควบคุมพฤติกรรมของผู้กู้ และเพื่อลดความเสี่ยงให้ต่ำลง เช่น การกำหนดหลักประกันการกู้ยืม การกำหนดระยะเวลาการชำระเงินกู้ และจำนวนเงินที่ต้องชำระคืนในแต่ละงวด

ดังนั้นจากปัญหาความไร้ดุลยภาพในระบบการเงินและการขาดแคลนข้อมูลข่าวสารทำให้ธนาคารพาณิชย์พิจารณาสินเชื่อภายใต้ภาวะการคัดค้านตลอดเวลา โดยจะพิจารณาทั้งสิ่งที่เกี่ยวกับราคาและสิ่งที่ไม่เกี่ยวกับราคาในการพิจารณาให้กู้ยืม

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนองงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้ศึกษาได้ทบทวนงานวิจัยของผู้ที่ทำการวิจัยในเรื่องนี้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

บุญรอด สามารถ (2543) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการศึกษาปัญหาสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดปัญหาสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาการให้สินเชื่อ การติดตามเร่งรัดหนี้สินให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด โดยศึกษาความสัมพันธ์

ระหว่างตัวแปร ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย กับตัวแปรปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคาร คำนีราคาผู้บริโภคราย รายได้ประชากรชาติเฉลี่ยต่อหัว อัตราดอกเบี้ยในตลาดรับซื้อคืนในระยะเวลาที่กำหนด 7 วัน ผู้ศึกษาได้กำหนดสมมติฐานในการศึกษาว่า ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณการให้สินเชื่อ คำนีราคาผู้บริโภคราย และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ รายได้ประชากรชาติเฉลี่ยต่อหัว อัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืนพันธบัตรระยะเวลา 7 วัน การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ใช้ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์เป็นข้อมูลรายเดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ปี 2541 ถึงเดือนธันวาคม ปี 2542 รวม 19 เดือน มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและใช้วิธีทางเศรษฐมิติวิเคราะห์สมการด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการศึกษาพบว่า คำนีราคาผู้บริโภคราย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อ คำนีราคาผู้บริโภครายเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.04

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้มีปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยลดลงร้อยละ 0.71

ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยลดลงร้อยละ 1.55

ในส่วนของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตลาดซื้อคืนระยะเวลา 7 วัน พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตลาดซื้อคืนระยะเวลา 7 วันเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้มีปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยลดลงร้อยละ 0.22

สำหรับตัวแปรรายได้ประชากรชาติเฉลี่ยต่อหัว พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อรายได้ประชากรชาติเฉลี่ยต่อหัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบธนาคารพาณิชย์ไทยลดลงร้อยละ 14.37

จารย์รุ่ง พิมพ์ฤกษ์ (2546) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ โดยทำการศึกษาเฉพาะการให้สินเชื่อแก่ภาคเอกชนและเป็นความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้กับตัวแปรปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ผลกระทบต่อประชาชาติเบื้องต้น ผู้ศึกษาได้กำหนดสมมติฐานในการศึกษาว่า หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับผลกระทบต่อประชาชาติเบื้องต้น การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ใช้ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาส 3 ปี 2541 ถึงไตรมาส 4 ปี 2546 รวม 22 ไตรมาส มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและใช้วิธีทางเศรษฐมิติวิเคราะห์สมการด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Eviews

ผลการศึกษาพบว่าปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 1 พันล้านบาท จะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 1.87 พันล้านบาท

ในส่วนของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในช่วงปี พ.ศ. 2541-2543 หลังจากเกิดภาวะวิกฤตการณ์ทางการเงิน ธนาคารพาณิชย์มีการชะลอการปล่อยสินเชื่อเพื่อแก้ปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่ยังคงมียอดสูงอยู่ เมื่อธนาคารไม่ปล่อยเงินกู้ทำให้ลูกค้าเกิดปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน ไม่มีเงินทุนหมุนเวียนเป็นผลให้ลูกค้าไม่สามารถนำเงินมาชำระหนี้แก่ธนาคารได้ ไม่ว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในช่วงนั้นจะสูงหรือต่ำก็ตาม ดังนั้น จึงเป็นสาเหตุให้ความสัมพันธ์ของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สำหรับตัวแปรผลกระทบต่อประชาชาติเบื้องต้นพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อผลกระทบต่อประชาชาติเบื้องต้นเพิ่มขึ้น 1 พันล้านบาท จะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ลดลง 1.57 พันล้านบาท

กฤษษา แพร่คุณธรรม (2547) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ กรณีศึกษา ธนาคารอาคารสงเคราะห์ วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารอาคารสงเคราะห์เพื่อใช้ประกอบในการ

วิเคราะห์และการอนุมัตินเชื่อ อีกทั้งการบริหารหนี้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารอาคารสงเคราะห์ กับตัวแปรดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ รายได้ประชาชาติต่อหัว ผู้ศึกษาได้กำหนดสมมติฐานในการศึกษาว่า ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารอาคารสงเคราะห์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้ประชาชาติต่อหัว การศึกษานี้ผู้ศึกษาใช้ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลรายปี ตั้งแต่ปี 2531 ถึงปี 2546 รวม 16 ปี มาวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยการศึกษาจะใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติวิเคราะห์ประเมินผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการศึกษาพบว่าดัชนีราคาผู้บริโภค มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารอาคารสงเคราะห์เพิ่มขึ้น 1,325.56 ล้านบาท

ในส่วนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารอาคารสงเคราะห์ลดลง 843.51 ล้านบาท

สำหรับตัวแปรรายได้ประชาชาติต่อหัวพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารอาคารสงเคราะห์ ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อรายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้น 1 บาทจะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารอาคารสงเคราะห์ลดลง 0.76 ล้านบาท

กฤษฎา นิตโรจน์ (2547) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรายได้ของธนาคารออมสิน วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมของธนาคารออมสินกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคาร อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมระหว่างธนาคาร เงินฝากรวมของธนาคารออมสิน และเงินกองทุนของธนาคารออมสินที่มีผลต่อรายได้รวมของธนาคารออมสิน ผู้ศึกษาได้กำหนดสมมติฐานในการศึกษาว่า รายได้รวมของธนาคารออมสินมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคาร อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมระหว่างธนาคาร เงินฝากรวมของธนาคารออมสิน และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับเงินกองทุนของธนาคารออมสิน การศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลรายปี ตั้งแต่ปี 2529 ถึง ปี 2545 มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและใช้วิธีทางเศรษฐมิติวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อนด้วยวิธี OLS ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Eviews

ผลการศึกษาพบว่า อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ถูกค้ำชั้นค้ำของธนาคารออมสิน มีความสัมพันธ์โดยตรงในทิศทางเดียวกันกับรายได้รวมของธนาคารออมสิน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ถูกค้ำชั้นค้ำของธนาคารออมสิน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีผลทำให้รายได้รวมเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 1,274.02

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้กู้ยืมระหว่างธนาคารพบว่า มีความสัมพันธ์โดยตรงในทิศทางเดียวกันกับรายได้รวมของธนาคารออมสิน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้กู้ยืมระหว่างธนาคาร เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีผลทำให้รายได้รวมเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 136.59

ในส่วนของเงินฝากรวมของธนาคารออมสินพบว่า มีความสัมพันธ์โดยตรงในทิศทางเดียวกันกับรายได้รวมของธนาคารออมสิน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ถ้าเงินฝากรวมของธนาคารออมสิน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีผลทำให้รายได้รวมเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 0.09

สำหรับตัวแปรเงินกองทุนของธนาคารออมสินพบว่า มีความสัมพันธ์โดยตรงในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้รวมของธนาคารออมสิน ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ถ้าเงินกองทุนของธนาคารออมสิน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีผลทำให้รายได้รวมลดลงประมาณร้อยละ 0.18

เจษฎา ธรรมมณีโชติ (2547) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ต่อการกำนัลสำรองหนี้ กรณีศึกษา ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาถึงผลการดำเนินงานหรือประสิทธิภาพ ของการที่ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ได้นำเอามาตรการปรับปรุงโครงสร้างหนี้มาใช้เพื่อลดปริมาณหนี้ค้างชำระและการกำนัลสำรองหนี้จากปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพ โดยทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้เป็นเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธนาคารว่าตัวแปรอิสระเช่น สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม และหลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืนเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการกำนัลสำรองหนี้ของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)ซึ่งเป็นตัวแปรตามอย่างไร ผู้ศึกษาได้กำหนดสมมติฐานในการศึกษาว่าปริมาณการกำนัลสำรองหนี้มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม และปริมาณการกำนัลสำรองหนี้มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน การศึกษาที่ผู้ศึกษาได้ใช้ข้อมูลรายงานรายการย่อแสดงหนี้สินและสินทรัพย์ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2545 ถึงเดือนมีนาคม 2547 รวม 22 เดือน มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและใช้ตัวแปรที่กำหนดข้างต้นมาสร้างแบบจำลอง และหาทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรเพื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุเชิงซ้อนด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Eview Version 3.1

ผลการศึกษาพบว่าสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการกันสำรองหนี้ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณการกันสำรองหนี้ลดลงร้อยละ 0.3388

ปริมาณการปรับปรุงโครงสร้างหนี้พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการกันสำรองหนี้ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อปริมาณการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณการกันสำรองหนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3847

ในส่วนของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการกันสำรองหนี้ ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณการกันสำรองหนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 1083755

สำหรับตัวแปรหลักทรัพย์ซื้อ โดยมีสัญญาขายคืนพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการกันสำรองหนี้ ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อหลักทรัพย์ซื้อ โดยมีสัญญาขายคืนลดลงร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณการกันสำรองหนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.0159

ฉันทภ กัญชานานู (2550) ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในระบบธนาคารพาณิชย์ของไทย โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้กับตัวแปรปริมาณเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของธนาคารพาณิชย์ ดัชนีราคาผู้บริโภคผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ปริมาณการให้สินเชื่อ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ผู้ศึกษาได้กำหนดสมมติฐานในการศึกษาว่า หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของธนาคารพาณิชย์ ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับดัชนีราคาผู้บริโภค ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ใช้ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาส 4 ปี 2542 ถึงไตรมาส 3 ปี 2548 รวม 24 ไตรมาส มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและใช้วิธีทางเศรษฐมิติวิเคราะห์สมการด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Eviews

ผลการศึกษาพบว่าปริมาณเงินสำรองหนี้สงสัยจะสูญของธนาคารพาณิชย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อปริมาณเงินสำรองหนี้สงสัยจะสูญของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 1.24 ล้านบาท

ดัชนีราคาผู้บริโภคพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ลดลง 41,266.60 ล้านบาท

ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับ ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อปริมาณ การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของ ธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 0.91 ล้านบาท

ในส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกัน ข้ามกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของ ธนาคารพาณิชย์ลดลง 0.66 ล้านบาท

สำหรับตัวแปรอัตราดอกเบี้ยเงินกู้พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 165,406.1 ล้านบาท

ศิริลักษณ์ คหะวงศ์ (2550) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นหนี้ที่มีปัญหา ของ สินเชื่อที่อยู่อาศัย กรณีศึกษา ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาถึง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อหนี้สินเชื่อที่อยู่อาศัยที่มีปัญหาของธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) เพื่อนำ ข้อมูลที่ได้ใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์สินเชื่อใหม่และหาแนวทางป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น จากสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปร ปริมาณหนี้ที่ได้รับอนุมัติปรับปรุง โครงสร้างหนี้กับอัตราดอกเบี้ยของธนาคาร และตัวแปร รายได้ของผู้กู้กับการเกิดหนี้ที่มีปัญหาของธนาคาร ผู้ศึกษาได้กำหนดสมมติฐานในการศึกษาว่า ปริมาณหนี้ที่ได้รับอนุมัติปรับปรุง โครงสร้างหนี้และอัตราดอกเบี้ยของธนาคารแปรผันในทิศทาง เดียวกันกับการเกิดหนี้ที่มีปัญหาของธนาคาร รายได้ของผู้ที่มีความสัมพันธ์แปรผันในทิศทาง ตรงกันข้ามกับการเกิดหนี้ที่มีปัญหาของธนาคาร การศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้ข้อมูลจากรายงาน ประจำปีของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่ไตรมาส 3 ปี 2546 ถึงไตรมาส 3 ปี 2548 และ รายงานประจำปีของธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) ตั้งแต่ไตรมาส 4 ปี 2548 ถึงไตรมาส 2 ปี 2550 รวม 16 ไตรมาส มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและใช้ตัวแปรที่กำหนดข้างต้นมาสร้างแบบจำลอง และหาทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรเพื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร โดยการ วิเคราะห์การถดถอยพหุเชิงซ้อนด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป Eview Version 4.1

ผลการศึกษาพบว่าปริมาณลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติปรับปรุง โครงสร้างหนี้ของธนาคารยูโอ บี จำกัด (มหาชน) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่มีปัญหา ของธนาคาร ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อปริมาณลูกหนี้ที่ได้รับอนุมัติปรับปรุง โครงสร้างหนี้

เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่มีปัญหาของธนาคารเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.225

ในส่วนของรายได้ของลูกหนี้พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม กับปริมาณหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่มีปัญหาของธนาคาร ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่อรายได้ของลูกหนี้เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่มีปัญหาของธนาคารลดลงร้อยละ 0.092239

สำหรับตัวแปรอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) เรียกเก็บลูกหนี้พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กับปริมาณหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่มีปัญหาของธนาคาร ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) เรียกเก็บลูกหนี้เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณหนี้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่มีปัญหาของธนาคารเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.576419

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระของธนาคารพาณิชย์³

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระของธนาคารพาณิชย์ของประเทศไทย มีดังนี้

1. ปัจจัยความเสี่ยงภายนอก

สภาพเศรษฐกิจ ตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาค ได้แก่ เศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจระดับภูมิภาค ระดับประเทศท้องถิ่น จะมีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อ โดยผ่านการเปลี่ยนแปลงวัฏจักรธุรกิจ อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย ปริมาณ และคุณภาพสินเชื่อ นอกจากนี้ยังมีตัวแปรทางเศรษฐกิจจุลภาค ได้แก่ การขาดสภาพคล่อง หรือการประสบปัญหาทางการเงิน จะมีผลให้ผู้กู้ยืมไม่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลง หรือสัญญาการเปลี่ยนแปลงด้านกฎหมาย และกฎระเบียบข้อบังคับจะมีผลต่อธนาคารพาณิชย์ในการปรับเปลี่ยนการกำกับดูแลธุรกรรม รวมถึงคุณภาพ และความสามารถในการเรียกเก็บหนี้

การแข่งขัน การแข่งขันระหว่างสถาบันการเงินในด้านการเติบโต การทำกำไรและการมีอิทธิพลต่อสังคมเป็นแรงกดดันให้มีการลดมาตรฐานการให้สินเชื่อ หรือมีการกำหนดราคาให้บริการสินเชื่อที่ไม่เหมาะสม ซึ่งทำให้มีต้นทุนจากสินเชื่อด้วยคุณภาพสูงกว่าผลตอบแทน ซึ่งผลตอบแทนจะสูงในช่วงแรกเท่านั้น การแข่งขันมีทั้งจากสถาบันการเงินในประเทศ

³ ณิชภพ ภัยชำนาญ “วิเคราะห์หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2550

สถาบันการเงินต่างประเทศ ธนาคารเพื่อการลงทุน และการพาณิชย์การเงินในประเทศ สถาบันการเงินต่างประเทศ ธนาคารเพื่อการลงทุน และการพาณิชย์ (investment and merchant bank) บริษัทเงินทุน และบุคคลที่มีฐานะการเงินดี

2. ปัจจัยความเสี่ยงภายใน

ปัจจัยความเสี่ยงภายใน มีรายละเอียด ดังนี้

มาตรฐานและกระบวนการพิจารณาสินเชื่อ (underwriting standards) การพิจารณาสินเชื่อเป็นกระบวนการพิจารณาว่า จะให้สินเชื่อประเภทใด กับใคร เพื่อใช้ทำอะไร เมื่อใด ตลอดจนอนุมัติเงินให้สินเชื่อ ซึ่งต้องมีแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมของรูปแบบ และวิธีการในการประเมินคุณภาพผู้กู้ยืม การกำหนดวงเงิน และอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม กับความเสี่ยงของผู้กู้และสินเชื่อ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อจึงไม่ควรเกิดขึ้นบ่อย อย่างไรก็ตามยังมีกรณีอนุมัติให้สินเชื่อที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เพื่อสนองความต้องการของลูกค้าเป็นพิเศษ จะต้องมีการวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง และได้รับการอนุมัติจากกรรมการสถาบันการเงินด้วยอำนาจพิเศษ ดังนั้น การพิจารณาสินเชื่อที่ผ่อนปรน จะทำให้สถาบันการเงินเสียหายหากไม่สามารถที่จะติดตามเร่งรัดลูกหนี้ หรือยึดหลักประกันได้ทันท่วงทีปัญหาของสินเชื่อจำนวนมาก แสดงให้เห็นถึงข้อบกพร่องพื้นฐานในกระบวนการอนุมัติ และติดตามสินเชื่อ ซึ่งสามารถบรรเทาปัญหานี้ได้ โดยใช้กระบวนการพิจารณาสินเชื่อภายในที่เข้มงวด

การกระจุกตัวด้านสินเชื่อ การกระจุกตัวด้านสินเชื่อ อาจเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดของปัญหาส่วนใหญ่ด้านสินเชื่อ เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อสภาพเงินทุน และสินทรัพย์ทั้งหมดที่มีของสถาบันการเงิน การกระจุกตัวของสินเชื่อมีหลายลักษณะ เช่น การกระจุกตัวของผู้กู้ยืมแต่ละราย หรือกลุ่มของผู้กู้แต่ละกลุ่ม หรือภาคเศรษฐกิจแต่ละภาค เช่น ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจก่อสร้าง อุตสาหกรรมการผลิต การเกษตร เป็นต้น การกระจุกตัวของสินเชื่อ อาจเกิดขึ้นจากการที่สถาบันการเงินต้องการเป็นผู้นำในตลาดเป้าหมาย โดยทั่วไปสถาบันการเงินมีความระมัดระวังในการกระจุกตัวของสินเชื่ออยู่แล้ว แต่เมื่อต้องเผชิญกับการแข่งขันอย่างรุนแรง ความระมัดระวังเรื่องนี้จะลดลงเมื่อปรากฏว่า ตลาดเป้าหมายตกต่ำ แต่ผู้บริหารยังวิเคราะห์โดยมองในแง่ดีและขยายการให้สินเชื่อ ย่อมส่งผลให้สถาบันการเงินนั้น ได้รับความเสียหายในที่สุด

การขาดประสบการณ์ของพนักงาน พนักงานสินเชื่อที่ขาดประสบการณ์ในธุรกรรมที่ ต้องรับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นการให้สินเชื่อการลงทุน การพัฒนาสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ หรือธุรกรรมใหม่ ๆ ส่งผลให้มีการปฏิบัติการที่หละหลวม การบริหารที่ไม่มีประสิทธิภาพ และเกิดความสูญเสียต่อสถาบันการเงินในที่สุด

สินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ การให้เช่าซื้อ และการขายลดบัญชีลูกหนี้) และการให้กู้แก่ธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์มีความสัมพันธ์อย่างมากระหว่างความน่าเชื่อถือของลูกค้าหนี้และคุณภาพสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน เนื่องจากรายได้ของผู้กู้ ซึ่งเป็นที่มาสำคัญของการจ่ายเงินคืน มักผูกติดกับสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง หากกระแสรายได้ของผู้กู้เสื่อมลง ซึ่งมีสาเหตุจากปัญหาเศรษฐกิจจะทำให้มูลค่าของหลักประกันลดลงด้วย

การขาดการสอบทานด้านสินเชื่อที่ดี การสอบทานด้านสินเชื่อที่ไม่เป็นอิสระขาดความต่อเนื่อง การจัดอันดับไม่ถูกต้อง ปริมาณการสอบทานที่ไม่เหมาะสม ไม่ครอบคลุมขอบเขตที่ควรสอบทาน รวมถึงขาดการรายงานผลสอบทานต่อผู้บริหาร ถือเป็น การปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมจะทำให้สถาบันการเงิน ไม่สามารถติดตามบริหารความเสี่ยง และดำเนินการแก้ไขสินเชื่อที่มีปัญหา ได้อย่างเหมาะสม และทันเวลา เป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย จากการที่ลูกหนี้/คู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามสัญญา นอกจากนี้ยังมีปัจจัยภายในอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

การให้สินเชื่อมากเกินไป การให้สินเชื่อเกินความจำเป็น มีความเสี่ยงเช่นเดียวกับการให้สินเชื่อที่ไม่มีการวิเคราะห์การให้สินเชื่อเกินกว่าความสามารถที่จะจ่ายคืนของลูกค้าหนี้ จะนำไปสู่สินเชื่อที่มีปัญหา

การไม่สามารถบังคับชำระหนี้ได้ตามสัญญา การอนุมัติสินเชื่อโดยไม่มีการกำหนดการชำระคืนที่ชัดเจน เป็นการขัดหลักการปฏิบัติในการอนุมัติสินเชื่อที่ดี และหากไม่สามารถบังคับให้การชำระคืนเป็นไปตามกำหนดเวลาได้ จะนำไปสู่ปัญหาหนี้สูญได้

การเน้นการสร้างรายได้ การเน้นการสร้างรายได้ จากสินเชื่อมากกว่าคุณภาพของสินเชื่อ มักนำไปสู่การอนุมัติสินเชื่อที่มีความเสี่ยงสูงในระยะยาวสินเชื่อด้วยคุณภาพก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายสูงกว่าจำนวนรายได้ที่ได้รับในตอนต้น

การสร้างธุรกรรมกับตนเอง การสร้างธุรกรรมกับตนเองก่อให้เกิดปัญหาที่สำคัญ กับสถาบันการเงินเป็นเหตุให้สถาบันการเงินล้มเหลว การปฏิบัติเช่นนี้พบได้จากการให้สินเชื่อจำนวนมากโดยไม่มีการวิเคราะห์สินเชื่อที่ดีแก่บุคคลภายใน ซึ่งใช้อำนาจหน้าที่อย่างไม่เหมาะสมทำให้เจ้าหน้าที่สินเชื่อไม่สามารถประเมินสินเชื่อนั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสม ในบางครั้งอาจมีการขอกู้โดยใช้ชื่อที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลภายใน เพื่อปิดบังการให้สินเชื่อแก่ตนเอง

การขาดความเชี่ยวชาญทางเทคนิค การขาดความเชี่ยวชาญทางเทคนิค ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนในการที่ฝ่ายบริหาร ไม่สามารถที่จะเรียกดู และประเมินข้อมูลด้านเครดิตเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของผลิตภัณฑ์สินเชื่อ ดังนั้น จุดอ่อนของการบริหารนี้มักนำไปสู่หนี้ค้างในที่สุด

การขาดการกำกับดูแล การให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่ขาดสภาพคล่องทางการเงิน และประสบปัญหาธุรกิจในระยะสั้น คณะกรรมการหรือผู้บริหารของธนาคารไม่สามารถกำกับดูแลลูกหนี้เหล่านี้ให้ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมตามนโยบายของธนาคาร หรืออาจเกิดจากการกำกับดูแลที่ไม่มีประสิทธิภาพ เพราะขาดความรู้ถึงสถานะของผู้กู้ยืม

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้ค้างชำระของธนาคารออมสิน

ปัจจัยที่ทำให้ธนาคารออมสินมีหนี้ค้างชำระมีหลายปัจจัยด้วยกัน ดังนี้

1. ปัจจัยภายในธนาคาร

1.1. ผู้บริหารและพนักงานบางคนขาดความเข้มงวดในการวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงการเงินกู้ (Risk Analysis) โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้และแนวโน้มธุรกิจที่มีผลกระทบต่อการประกอบการของลูกหนี้ที่ดี

1.2 การมุ่งการแข่งขันในการระดมเงินฝากและในการปล่อยเงินกู้เพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งการตลาดกับสถาบันการเงินอื่น ๆ และระหว่างธนาคารออมสินด้วยตนเอง

1.3 การขาดความเข้มงวดในการทบทวนสินเชื่อ (Credit Review) เมื่อสภาวะการเศรษฐกิจและธุรกิจเปลี่ยนแปลงไป

1.4 การให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้นำเงินมาชำระดอกเบี้ยและเงินต้น (Rollovers) เพื่อมิให้เงินกู้ยืมถูกจัดชั้นเป็นหนี้ค้างชำระ, หนี้ชั้นสงสัยจะสูญและหนี้สูญ

1.5 การกำกับและการตรวจสอบของฝ่ายตรวจสอบภายในธนาคารละเลยไม่ใช้อำนาจในการกำกับและตรวจสอบในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ โดยเร็วและเฉียบขาดเมื่อพบว่าธนาคารออมสินในบางสาขามีปัญหา

1.6 ผู้บริหารคาดคะเนสถานการณ์ผิดพลาดหรือการควบคุมที่ไม่ทั่วถึงเช่นปล่อยสินเชื่อโดยไม่ติดตามและปล่อยสินเชื่อให้แก่บุคคลที่ไม่สมควรได้รับสินเชื่อ หรือให้กู้แก่บุคคลที่ไม่มีตัวตน การกระทำเช่นนี้ถือได้ว่าเป็นความผิด ในขณะที่เดียวกันขาดหลักฐานผูกมัดไม่สามารถยืนยันได้อย่างชัดเจน ในขณะที่เดียวกันถ้ามีหลักฐานครบถ้วนก็ไม่สามารถวินิจฉัยไปถึงเจตนาในการปล่อยสินเชื่อแก่บุคคลดังกล่าว ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นกับธนาคารจึงไม่สามารถกล่าวได้ว่ามีการโกงกันอย่างชัดเจน

1.7 การกู้ยืมโดยมีหลักทรัพย์ประกันที่มีมูลค่าไม่สูง แต่ในชั้นการพิจารณาจะประเมินราคาให้สูงกว่าความเป็นจริงแล้วให้กู้ยืมเงินไปตามที่ได้ประเมินไว้ เมื่อลูกหนี้ไม่มีเงินชำระหนี้ธนาคารบังคับจำนองได้เงินมาไม่คุ้มหนี้เพราะหลักทรัพย์ที่ประกันมีมูลค่าต่ำมาก

2. ปัจจัยภายนอกธนาคาร

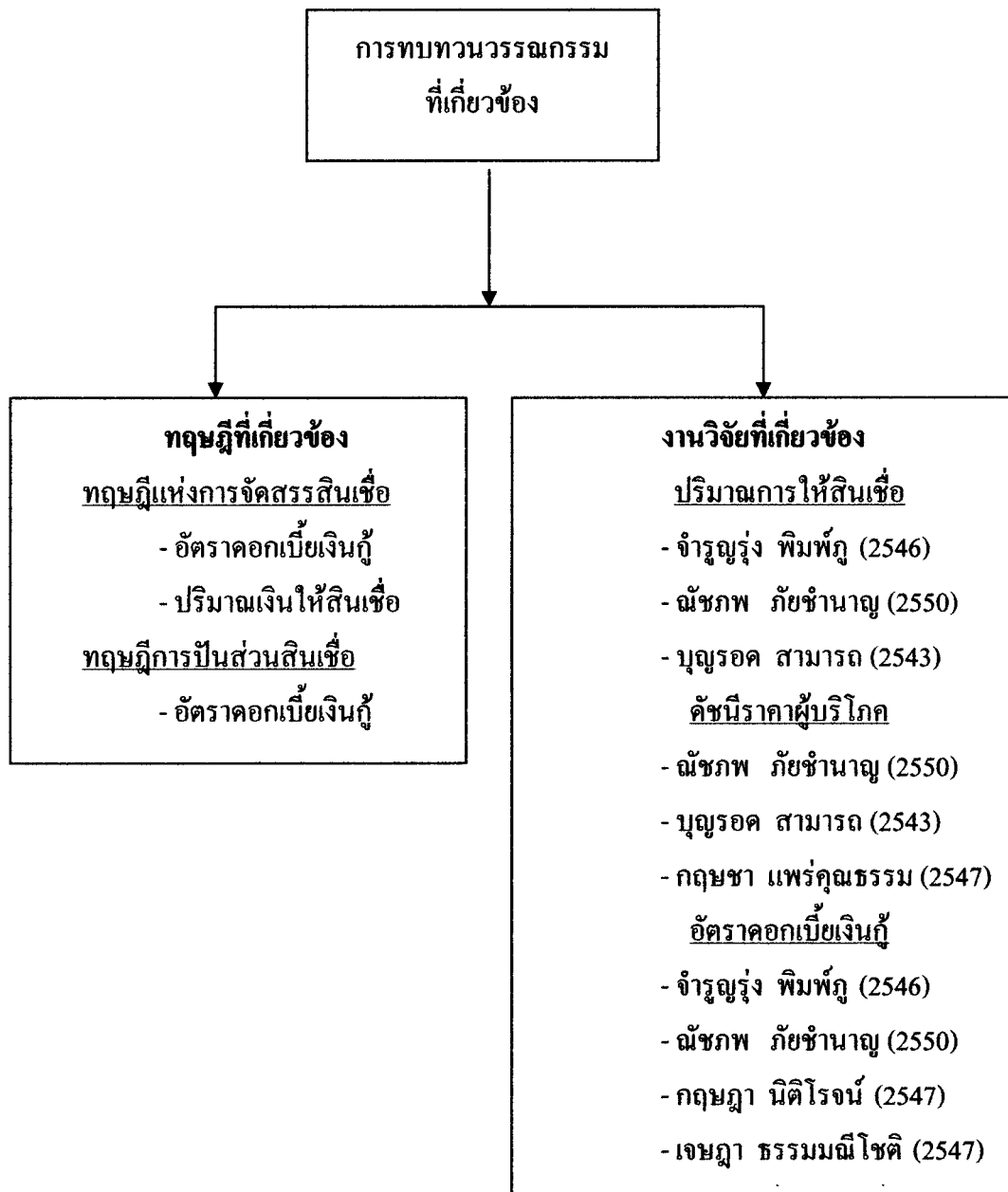
2.1 การเกิดวิกฤติเศรษฐกิจมีผลทำให้ผู้ประกอบการบางแห่งลดการจ้างงาน บางแห่งปิดกิจการ ทำให้เกิดปัญหาการว่างงานหรือคนมีรายได้น้อยลง ความสามารถในการชำระหนี้สินจึงลดลงตามไปด้วย

2.2 การที่รัฐบาลให้ธนาคารออมสินซึ่งเป็นสถาบันการเงินของรัฐค้ำเงินงานปล่อยสินเชื่อด้านนโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งส่วนใหญ่ธนาคารออมสินได้รับนโยบายระดับรากหญ้า เช่น สินเชื่อแก้ไขหนี้ภาคประชาชน ธนาคารประชาชน นั้น มีโอกาสจะเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูงกว่าการปล่อยสินเชื่อด้านนโยบายปกติเนื่องจากมีการผ่อนคลาตามมาตรฐานการให้สินเชื่อลง ในขณะที่ตัวธนาคารยังไม่สามารถจำแนกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ได้ว่าเกิดจากการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลหรือจากการดำเนินงานเชิงพาณิชย์ของธนาคารเอง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าปัจจัยที่ทำให้ธนาคารออมสินมีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีทั้งทางด้านภายในธนาคารเองและปัจจัยภายนอกธนาคารที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า โดยเฉพาะปัจจัยภายในธนาคารที่ต้องมีการกำกับตรวจสอบดูแลและความร่วมมือทั้งทางผู้บริหารและพนักงาน

สรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเศรษฐศาสตร์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 สรุปงานที่ศึกษาจากทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากภาพที่ 2.4 สรุปงานที่ศึกษาจากทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่าทฤษฎีที่น่าสนใจนำมาศึกษาครั้งนี้ คือทฤษฎีแห่งการจัดสรรสินเชื่อ ตามแนวคิดของ Jafee and Russell (1976) กล่าวว่าในระยะยาวอัตราดอกเบี้ยขึ้นอยู่กับอุปสงค์ต่อสินเชื่อ และระดับของสินเชื่อก็คงขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย โดยระดับการให้สินเชื่อถูกกำหนดโดยธนาคาร ขณะเดียวกันทฤษฎีการปันส่วนสินเชื่อ ตามแนวคิดของ Donald P. Tucker (1968) เมื่อความต้องการกู้ยืมของลูกค้านั้นมากกว่าปริมาณเงินกู้ที่ธนาคารพาณิชย์ให้กู้ยืมได้ ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์ประกาศใช้ ธนาคารพาณิชย์จะไม่สามารถให้กู้ยืมตามที่ผู้กู้ขอได้ทั้งหมด ทำให้เกิดการปันส่วนสินเชื่อ การปันส่วนสินเชื่อนี้ธนาคารพาณิชย์อาจมีการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ย ทั้งสองทฤษฎีนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอะไรที่มีอิทธิพลต่อปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสถาบันการเงิน โดยส่วนใหญ่จะพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสถาบันการเงิน คือ ปริมาณเงินให้สินเชื่อ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และดัชนีราคาผู้บริโภค ปัจจัยทั้งสามนี้มีอิทธิพลและความสัมพันธ์ในทิศทางที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรอิสระ	ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้(ตัวแปรตาม)	
	ความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกัน	ความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้าม
ปริมาณการให้สินเชื่อ	จำรูญรุ่ง พิมพัญญู (2546) ณัชภพ ภัยชำนาญ (2550)	บุญรอด สามารถ (2543)
ดัชนีราคาผู้บริโภค	บุญรอด สามารถ (2543) กฤษชา แพร่คุณธรรม (2547)	ณัชภพ ภัยชำนาญ (2550)
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้	ณัชภพ ภัยชำนาญ (2550) ศิริลักษณ์ คหะวงศ์ (2550)	บุญรอด สามารถ (2543) จำรูญรุ่ง พิมพัญญู (2546)

จากตารางที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยของจำรูญรุ่ง พิมพัญญู (2546) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ พบว่าปริมาณการให้สินเชื่อมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ งานวิจัยของณัชภพ ภัยชำนาญ (2550) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย พบว่าปริมาณการให้สินเชื่อและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มี

ความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ขณะที่ดัชนีราคาผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ งานวิจัยของบุญรอด สามารถ (2543) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเกิดปัญหาสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย พบว่าปริมาณการให้สินเชื่อและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ขณะที่ดัชนีราคาผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ งานวิจัยของกฤษชา แพร่คุณธรรม (2547) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ พบว่าดัชนีราคาผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้และงานวิจัยของ

ศิริลักษณ์ คหะวงศ์ (2550) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นหนี้ที่มีปัญหาของสินเชื่อที่อยู่อาศัย กรณีศึกษา ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) พบว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ดังนั้นความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

ปริมาณการให้สินเชื่อ มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ได้แก่ผลการศึกษางานวิจัยของจรัสรุ่ง พิมพ์ภู (2546) และผลการศึกษางานวิจัยของ

ณัชภพ ภัยชำนาญ (2550) ขณะเดียวกันมีความแตกต่างกับผลงานวิจัยของบุญรอด สามารถ (2543) ที่พบว่าปริมาณการให้สินเชื่อมีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ดัชนีราคาผู้บริโภค มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ได้แก่ผลการศึกษางานวิจัยของบุญรอด สามารถ (2543) และผลการศึกษางานวิจัยของ

กฤษชา แพร่คุณธรรม (2547) ขณะเดียวกันมีความแตกต่างกับผลงานวิจัยของณัชภพ ภัยชำนาญ (2550)

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ได้แก่ผลการศึกษางานวิจัยของณัชภพ ภัยชำนาญ (2550) และผลการศึกษางานวิจัยของ

ศิริลักษณ์ คหะวงศ์ (2550) ขณะเดียวกันมีความแตกต่างกับผลงานวิจัยของบุญรอด สามารถ (2543) และจรัสรุ่ง พิมพ์ภู (2546)

ผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้ มีทิศทางความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจปัจจัยทั้งสามตัวแปรนี้จะมีอิทธิพลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีอย่างไร และเพื่อพิจารณาความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ว่าจะส่งผลกระทบต่อการเกิดปัญหานี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีอย่างไร และวิเคราะห์ปัจจัยดังกล่าวว่ามีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารในเขตลพบุรีอย่างไร เพื่อที่จะได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย และทิศทางการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษาเรื่อง การศึกษาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขต
ลพบุรีนี้ เป็นการศึกษาประเภทการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ การศึกษา
ในเรื่องนี้มีรายละเอียดของวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

1. รูปแบบการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา
และการวิเคราะห์เชิงปริมาณดังนี้

1.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา(Descriptive Analysis) เป็นการวิเคราะห์ถึงลักษณะ
สภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อ ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อที่ผ่านมาของธนาคารออม
สินในเขตลพบุรี เกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบ
ของการเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน

1.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยทั้ง 3 ตัว
แปรที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี โดยใช้วิธีทางเศรษฐมิติ
วิเคราะห์สมการด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) เพื่อแสดงให้เห็นถึง
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน (LOAN)
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำของธนาคารออมสิน (MLR) ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) โดยใช้โปรแกรม
คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีข้อมูลที่ใช้ศึกษา
เป็นข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ข้อมูลปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เก็บรวบรวมจากรายงานประจำเดือน
ประจำปี ของธนาคารออมสินภาค 4

2.2 ข้อมูลปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคาร เก็บรวบรวมจากรายงานประจำเดือนประจำปี ของธนาคารออมสินภาค 4

2.3 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำของธนาคาร เก็บรวบรวมจากระเบียบคำสั่งและประกาศของธนาคารออมสิน

2.4 ดัชนีราคาผู้บริโภค เก็บรวบรวมจากข้อมูลสถิติตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ใช้วิธีการถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Method) เพื่อสร้างฟังก์ชันการถดถอย (Regression Function) โดยสมมติให้ปัจจัยที่เป็นตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระต่าง ๆ ในเชิงเส้นตรง แบบจำลองการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นที่ใช้ในการศึกษา สามารถแสดงได้ดังนี้

แบบจำลองการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

$$NPLS_t = f(LOAN_{(t-1)}, MLR_t, CPI_t, \varepsilon_t)$$

ความสัมพันธ์ดังกล่าว สามารถเขียนให้อยู่ในรูปสมการทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$NPLS_t = a_0 + a_1 LOAN_{(t-1)} + a_2 MLR_t + a_3 CPI_t + \varepsilon_t$$

โดยกำหนดให้

$NPLS_t$ = ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี (ล้านบาท) ณ เวลา t

$LOAN_{(t-1)}$ = ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ไตรมาสที่แล้วมา (ล้านบาท) ณ เวลา t - 1

MLR_t = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำประเภทเงินกู้ที่มีระยะเวลาของธนาคารออมสินเขตลพบุรี (ร้อยละต่อปี) ณ เวลา t

CPI_t	=	ดัชนีราคาผู้บริโภค (ร้อยละ) ณ เวลา t (ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศแทน เนื่องจากดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดลพบุรีไม่ได้จัดทำรายไตรมาส)
a_0	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของค่าคงที่
$a_1 \dots a_3$	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ
ε_t	=	Error term

จากสมการดังกล่าวข้างต้น take logarithm เข้าไป เพื่อปรับความแตกต่างในหน่วยวัดของแต่ละตัวแปรที่นำมาใช้ในการศึกษา นั่นคือ ด้านบาท ร้อยละและร้อยละต่อปี ให้เป็นฐานเดียวกัน ซึ่งจะได้สมการ ดังนี้

$$\ln NPLs_t = a_0 + a_1 \ln LOAN_{(t-1)} + a_2 \ln MLR_t + a_3 \ln CPI_t + \varepsilon_t$$

และผลของการ take logarithm จะได้ค่าความยืดหยุ่นของปริมาณหนี้ที่ไม่ให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี เมื่อเทียบกับตัวแปรอิสระแต่ละตัว

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

4.1 **ตัวแปรตาม** คือ ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี $NPLs_t$ ซึ่งเป็นข้อมูลที่แสดงความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี เนื่องจากเมื่อธนาคารปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้าแล้ว หากลูกค้าไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขทำให้เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระ หรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของธนาคาร โดยได้รวบรวมข้อมูลเป็นรายไตรมาส ระยะเวลาตั้งแต่ไตรมาสที่ ปี 2547 ถึง ไตรมาส 3 ปี 2552 รวม 20 ไตรมาส จากรายงานประจำเดือน ประจำปี ของธนาคารออมสิน ภาค 4 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4.2 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

4.2.1 **ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี** $LOAN_{(t-1)}$ คือ ปริมาณการให้สินเชื่อธนาคารออมสินเขตลพบุรี ไตรมาสที่แล้วมา จากแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาใช้ปริมาณการให้สินเชื่อ โดยกำหนดตัวแปรอิสระให้ $LOAN_{(t-1)}$ เนื่องจากการให้สินเชื่อก่อนจะเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้นั้น การปล่อยเงินกู้สินเชื่อในเริ่มแรกจะไม่ได้เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ในทันที จะมีช่วงระยะเวลาก่อนการเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ดังนั้น ตัวแปรอิสระ LOAN จึงเป็นปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ไตรมาสที่แล้วมา ก่อนการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ปริมาณการให้สินเชื่อเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อผลการประกอบการของธนาคาร เนื่องจากปัจจุบันรายได้ส่วนใหญ่ของธนาคารมาจากการดำเนินงานด้านการให้สินเชื่อ หากธนาคารมีการปล่อยสินเชื่อในปริมาณที่มากก็จะมีผลกำไรหรือผลประกอบการของธนาคารที่มากด้วย ซึ่งข้อมูลในการศึกษาเป็นข้อมูลจากรายงานประจำเดือน ประจำปี ของธนาคารออมสินภาค 4 สมมติฐานเมื่อธนาคารมีการปล่อยสินเชื่อในปริมาณที่เพิ่มขึ้น โอกาสปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ก็จะเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณการให้สินเชื่อ

4.2.2 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR, ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำประเภทเงินกู้ที่มีระยะเวลาของธนาคารออมสิน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการดำเนินการด้านสินเชื่อ การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีผลกระทบทั้งการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าและความสามารถในการชำระหนี้สินเชื่อของลูกค้า ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลจากรายงานประจำเดือน ไตรมาส ปี ซึ่งเป็นประกาศเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารออมสิน ในการศึกษานี้มีสมมติฐานอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จะมีความสัมพันธ์กับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากเมื่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้น จะเป็นภาระหรือค่าใช้จ่ายด้านดอกเบี้ยที่สูงขึ้นของลูกค้า ทำให้ความสามารถในการชำระหนี้คืนของลูกค้าลดลง

4.2.3 ดัชนีราคาผู้บริโภค CPI, ข้อมูลดัชนีราคาผู้บริโภคจากธนาคารแห่งประเทศไทย ใช้ข้อมูลดัชนีราคาผู้บริโภคที่มีการปรับค่าปีฐาน สมมติฐานดัชนีราคาผู้บริโภคจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เนื่องจากดัชนีราคาผู้บริโภคจะสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาของสินค้าในระบบเศรษฐกิจที่มีการปรับค่าราคาปีฐานแล้ว หรือในอีกด้านจะแสดงระดับค่าครองชีพของประชาชนที่มีการเปลี่ยนแปลงตามภาวะราคาสินค้า เมื่อได้มีการปรับค่าราคาปีฐานแล้ว โดยเมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคที่เพิ่มสูงขึ้นนี้จะสะท้อนออกมาในรูปแบบของราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลกระทบต่อระดับค่าครองชีพหรือค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นของประชาชน ซึ่งจะมีผลทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าลดลง ทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารเพิ่มขึ้น

5. สมมติฐานในการศึกษา

จากแบบจำลองดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีกับตัวแปรต่าง ๆ ที่คาดว่าจะมีผลกระทบได้ดังนี้

5.2.1 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี กล่าวคือ ปริมาณสินเชื่อที่ธนาคารออมสินเขตลพบุรีได้ปล่อยออกสู่ระบบเศรษฐกิจในเดือนที่ผ่านมาเพิ่มขึ้น โอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มสูงขึ้นด้วย

5.2.2 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำประเภทเงินกู้ที่มีระยะเวลาของธนาคารออมสินเขตลพบุรี กล่าวคือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำเป็นภาระหนี้ที่ลูกหนี้ต้องรับภาระในการจ่ายดอกเบี้ยเมื่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นส่งผลให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มสูงขึ้นด้วย

5.2.3 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับดัชนีราคาผู้บริโภค กล่าวคือ ดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นตัววัดภาวะเงินเฟ้อซึ่งถ้าเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นจะทำให้มูลค่าที่แท้จริงของเงินลดลง ส่งผลให้ความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคตของลูกหนี้ลดลง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เชิงปริมาณดังนี้

6.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อ ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อที่ผ่านมาของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี เสนอการพิจารณาให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบของการเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน

6.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ใช้วิธีการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นเพื่อสร้างฟังก์ชันการถดถอย ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลตัวแปรปริมาณการให้สินเชื่อ อัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำ ดัชนีราคาผู้บริโภค มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยสมมติให้ปัจจัยที่เป็นตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระต่าง ๆ ในเชิงเส้นตรง

หลังจากทำการเก็บข้อมูลแล้วนำมาสร้างสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้น เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ตามสมการดังกล่าวข้างต้น ซึ่งผลการวิเคราะห์จะอาศัยการพิจารณาจากค่า R^2 , F-Statistics, T-Statistics, Durbin Watson และพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระแต่ละตัวจากเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ของข้อมูลที่ได้ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจปรับแก้: $\overline{R^2}$ (adjusted coefficient of determination) เป็นค่าที่ใช้ในการอธิบายว่าตัวแปรอิสระทั้ง 3 สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม ได้ดีเพียงใด แบบจำลองที่สร้างขึ้นมานั้นมีความเหมาะสมกับข้อมูลเพียงใดเช่นกันกับ R^2 แต่การใช้ $\overline{R^2}$ นี้เพื่อลดปัญหาการที่ R^2 จะเพิ่มขึ้น โดยทันทีเมื่อตัวแปรอิสระเพิ่มเข้าไปในสมการ เนื่องจากบางครั้งการเพิ่มตัวแปรเข้าไปจะทำให้ค่า R^2 มีค่าสูง ทั้ง ๆ ที่ตัวแปรอิสระนั้นอาจไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและข้อมูลมีจำนวน $n < 30$ ซึ่งสมการถดถอยที่ดีควรจะได้ค่า $\overline{R^2}$ สูง โดยที่ค่า $\overline{R^2}$ ควรจะมีค่าอยู่ระหว่าง 0-1 ($0 \leq R^2 \leq 1$) ถ้า $\overline{R^2}$ มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าสมการถดถอยที่ประมาณได้นั้นสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ดี

ค่า F-Statistics เป็นค่าที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานว่าค่าสัมประสิทธิ์ของชุดตัวแปรอิสระมีค่าเป็นศูนย์พร้อมกันทุกตัวซึ่งเป็นสมมติฐานหลัก (H_0) ดังนั้นหากยอมรับสมมติฐานนี้ แสดงว่าตัวแปรอิสระทุกตัวในสมการถดถอยที่ได้มานั้นไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้แต่ค่าสถิติ F มีค่าสูงจนทำให้สามารถปฏิเสธสมมติฐานได้ แสดงว่าสมการถดถอยที่ได้มานั้นมีตัวแปรอิสระบางตัวที่ไม่เป็นศูนย์และสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ ซึ่งพิจารณาในกรณีที่สมการมีตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัวขึ้นไป วิธีการทดสอบคือการนำ ค่าสถิติ F ที่คำนวณได้จากแบบจำลองนำไปเปรียบเทียบกับค่าสถิติ F จากตารางโดยกำหนดระดับนัยสำคัญและองศาความเป็นอิสระ ถ้า $F_0 > F_{k,n-k-1}$ แสดงว่าค่าที่คำนวณได้อยู่บริเวณวิกฤต ก็จะปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ซึ่งหมายความว่าค่าสัมประสิทธิ์อย่างน้อย 1 ตัวที่มีความแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ถ้า $F_0 < F_{k,n-k-1}$ แสดงว่าค่าที่คำนวณได้ออกนอกริมวิกฤต หรืออยู่ในบริเวณของการยอมรับสมมติฐานว่าง ก็ต้องยอมรับ H_0 และปฏิเสธ H_1 แสดงว่ามีค่าสัมประสิทธิ์อย่างน้อย 1 ตัว ที่ไม่มีความแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ

ค่า t-Statistics เป็นค่าที่ใช้ในการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์ของชุดตัวแปรอิสระแต่ละตัวในสมการที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กันหรือความเป็นเหตุเป็นผลของตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระแต่ละตัวในสมการถดถอยนั้น ๆ ว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้หรือไม่ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ที่ละเอียดกว่าค่า F-Statistics วิธีการทดสอบคือการนำค่า t-Statistics ที่คำนวณได้จากแบบจำลองนำไปเปรียบเทียบกับค่า t-Statistics ที่ได้จากตารางโดยมีองศาความเป็นอิสระ เท่ากับ $n-k-1$ การเปรียบเทียบก็คือดูว่า ค่า t-Statistics ที่คำนวณได้ตกอยู่

ในบริเวณวิกฤตซึ่งอยู่ที่บริเวณส่วนปลายทั้งสองข้างของโค้งการแจกแจง t หรือไม่ โดยการศึกษาในครั้งนี้นั้น บริเวณวิกฤตของการทดสอบ t อยู่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และองศาแห่งความเป็นอิสระเท่ากับ $n-k-1$ ถ้าค่า t ที่คำนวณได้ตกอยู่ในบริเวณที่มีใช้บริเวณที่วิกฤต นั่นคือตกอยู่ในช่วง $-t_{0.025}$ และ $t_{0.025}$ เราจะยอมรับ สมมติฐานว่าง (H_0) นั่นคือเราสรุปได้ว่า ที่ระดับความเชื่อมั่นของการทดสอบ 95 % ตัวแปรอิสระไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม ณ ระดับความเชื่อมั่นดังกล่าว แต่ถ้าค่า t ที่คำนวณได้ตกอยู่บริเวณวิกฤต เราจะปฏิเสธสมมติฐานว่าง (H_0) นั่นคือการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรอิสระมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ค่า Durbin Watson เป็นค่าที่ใช้ในการตรวจสอบว่าสมการที่สร้างขึ้นนั้นเกิดปัญหา serial correlation หรือ autocorrelation หรือไม่ซึ่งเป็นลักษณะที่ค่าคลาดเคลื่อน (disturbance term) เกิดความสัมพันธ์กันในแต่ละกลุ่มของตัวแปรอิสระหรือในแต่ละช่วงเวลา แต่การเกิดปัญหานี้ไม่มีผลกระทบต่อค่าประมาณสัมประสิทธิ์ของปัจจัยนั้น ๆ แต่อย่างใด เนื่องจากค่าประมาณสัมประสิทธิ์ยังคงเป็นแบบไม่ลำเอียง (unbiased) อยู่ ซึ่งสามารถยอมรับได้ โดยมีหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบดังนี้

ถ้าค่า DW เข้าใกล้ 2 จะไม่มีปัญหา serial correlation หรือ autocorrelation

ถ้าค่า DW เข้าใกล้ 0 จะมีปัญหา serial correlation หรือ autocorrelation ที่เป็นบวก

ถ้าค่า DW เข้าใกล้ 4 จะมีปัญหา serial correlation หรือ autocorrelation ที่เป็นลบ

ค่า LM-Test เป็นค่าที่ใช้ตรวจสอบการเกิดปัญหา serial correlation หรือ autocorrelation ในกรณีที่มีสมการที่ใช้เป็นสมการที่มีตัวแปรอิสระเป็นข้อมูลย้อนเวลาโดยทำการทดสอบค่า LM- Test จากค่า F-Statistics

ค่านัยสำคัญทางสถิติ หาได้จากการหาค่าจากตาราง t-Statistics และ F-Statistics แล้วนำมาเทียบกับค่าที่หาได้ตามนัยสำคัญต่าง ๆ หรือไม่ก็หาจากค่า P-value ที่ได้จากการคำนวณหรือจากโปรแกรม Computer โดยค่านัยสำคัญทางสถิติที่ได้เท่ากับ $((1-\text{ค่า } p\text{-value})) \times 100$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี ในครั้งนี้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี 2) ศึกษาผลกระทบของการเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี และ 3) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

1.1 สภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

จังหวัดลพบุรี มีธนาคารที่ดำเนินการเปิดให้บริการฝากเงินและให้สินเชื่อ จำนวน 12 ธนาคาร จำนวน 55 สาขา แสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนธนาคารแต่ละอำเภอในเขตจังหวัดลพบุรี

อำเภอ	กรุงเทพ	ออมสิน	กรุงไทย	ทกส.	กรุงศรี	นครหลวง	กสิกรไทย	ทหารไทย	ไทยพาณิชย์	อาคารสงเคราะห์	เอเซีย	พัฒนาวิสาหกิจฯ	รวม
เมืองลพบุรี	3	3	4	1	2	1	2	2	3	1	1	1	24
โคกสำโรง	1	1	1	1	-	-	1	-	1	-	-	-	6
ชัยบาดาล	1	1	1	1	1	-	1	-	2	-	-	-	8
ท่าเรือ	-	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	4
บ้านหมี่	1	1	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	5
พัฒนานิคม	-	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	4
ท่าหลวง	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
สระโบสถ์	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
โคกเจริญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หนองม่วง	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2
ลำสนธิ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	6	9	9	8	3	1	5	2	9	1	1	1	55

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดลพบุรี

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนธนาคารแต่ละอำเภอในเขตจังหวัดลพบุรี ตัวเลขในตารางแสดงให้เห็นว่าในจำนวนธนาคารจำนวน 55 สาขา แยกเป็นธนาคารออมสินจำนวน 9 สาขา ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจำนวน 8 สาขา ธนาคารเพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 1 สาขา ธนาคารอาคารสงเคราะห์ จำนวน 1 สาขา และธนาคารพาณิชย์ จำนวน 36 สาขา โดยธนาคารแต่ละสาขาจะตั้งอยู่ในอำเภอเมืองลพบุรีมากที่สุด รองลงมาได้แก่ อำเภอชัยบาดาล โคกสำโรง และบ้านหมี่ในพื้นที่จังหวัดลพบุรีนั้นธนาคารออมสินมีจำนวนสาขาเท่ากับธนาคารกรุงไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ คือ จำนวน 9 สาขา ซึ่งเป็นจำนวนสาขามากที่สุดในแต่ละธนาคาร ซึ่งนับได้ว่าธนาคารออมสินมีพื้นที่ในการเข้าถึงการบริการการฝากเงินและให้สินเชื่อได้มากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารอื่น

ตารางที่ 4.2 ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินและธนาคารพาณิชย์ในเขตจังหวัดลพบุรี ในช่วงปี 2547 – 2551

(หน่วย : ล้านบาท)

ปี	จำนวนสาขา	จำนวนเงินรวมของ ธนาคารพาณิชย์	จำนวนเงินรวมของ ธนาคารออมสิน	สัดส่วน (ร้อยละ)
2547	36	14,166	3,559	25.12
2548	37	15,219	4,430	29.10
2549	39	16,212	5,094	31.42
2550	41	17,211	5,301	30.80
2551	46	18,004	5,727	31.81

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.2 แสดงปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินและธนาคารพาณิชย์ในเขตจังหวัดลพบุรีในช่วงปี 2547 – 2551 ตัวเลขในตารางแสดงให้เห็นว่าปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดลพบุรี ในช่วงปี 2547 – 2551 พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยตลอด และปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทิศทางเดียวกัน โดยในปี 2547 ธนาคารมีปริมาณการให้สินเชื่อจำนวนเงิน 3,559 ล้านบาท สัดส่วนจำนวนเงินรวมของธนาคารออมสินต่อจำนวนเงินรวมของธนาคารพาณิชย์ร้อยละ 25.12 ของสินเชื่อรวมและได้เพิ่มสูงขึ้นเป็น 5,727 ล้านบาทในปี 2551 คิดเป็นสัดส่วนจำนวนเงินรวมของธนาคารออมสินต่อจำนวนเงินรวมของธนาคารพาณิชย์ร้อยละ 31.81 ตัวเลขดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าธนาคารออมสินในเขตลพบุรีมีปริมาณการให้สินเชื่อเพิ่มสูงขึ้นทุก ๆ ปี

สรุป สภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

ในพื้นที่จังหวัดลพบุรีมีธนาคารที่ดำเนินการเปิดให้บริการให้สินเชื่อจำนวน 12 ธนาคาร จำนวน 55 สาขา ธนาคารออมสินมีจำนวน 9 สาขาซึ่งมีจำนวนสาขามากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่น ยกเว้น ธนาคารกรุงไทย และธนาคารไทยพาณิชย์ และนอกจากนี้ธนาคารออมสินแต่ละสาขามีตำแหน่งที่ตั้งในอำเภอใหญ่ ๆ ของจังหวัด ดังนั้นธนาคารออมสินจึงสามารถเข้าถึงการบริการให้สินเชื่อได้มากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่น ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีในปี 2551 มีสัดส่วนจำนวนเงินรวมของธนาคารออมสินต่อจำนวนเงินรวมของธนาคารพาณิชย์ร้อยละ 31.81 ของปริมาณการให้สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดของจังหวัด นับได้ว่าธนาคารออมสินมีส่วนแบ่งการตลาดประมาณ 1 ใน 3 ของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดของจังหวัด

1.2 ผลการดำเนินงานให้บริการด้านสินเชื่อ

ธนาคารออมสินได้ดำเนินงานให้บริการด้านสินเชื่อแก่ผู้ใช้บริการหลายประเภท ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน ตั้งแต่ พ.ศ. 2549 – 2551 แสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในช่วงปี 2549 – 2551

(หน่วย : ล้านบาท)

ปี ประเภทสินเชื่อ	2549		2550		2551	
	จำนวนเงิน	สัดส่วน ร้อยละ	จำนวนเงิน	สัดส่วน ร้อยละ	จำนวนเงิน	สัดส่วน ร้อยละ
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	116,940	27	115,780	25	115,402	21
สินเชื่อบุคคล	83,569	19	87,713	19	95,110	17
สินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่	24,859	6	24,400	5	28,679	5
สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	27,102	7	30,126	6	32,398	6
สินเชื่อเพื่อสังคมและชุมชน	130,753	30	160,464	34	189,739	35
สินเชื่อภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ	48,723	11	51,232	11	84,068	15
เงินให้สินเชื่อรวม	431,946	100	469,717	100	545,398	100

ที่มา : 1. ธนาคารออมสิน “รายงานประจำปี 2549” หน้า 86 กรุงเทพมหานคร 2549

2. ธนาคารออมสิน “รายงานประจำปี 2551” หน้า 90-91 กรุงเทพมหานคร 2551

ตารางที่ 4.3 แสดงปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในช่วงปี 2549 – 2551 ตัวเลขในตารางแสดงให้เห็นว่าธนาคารดำเนินการให้สินเชื่อเพื่อสังคมและชุมชนมากที่สุด โดยมีจำนวนเงินรวมในการให้สินเชื่อเพื่อสังคมและชุมชนสูงถึง 130,753 ล้านบาทในปี 2549 และเพิ่มเป็น 160,464 ล้านบาท และ 189,739 ล้านบาทในปี 2550 และ 2551 ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 30,34 และ 35 ของปริมาณเงินให้สินเชื่อรวมทั้งหมดของธนาคาร สำหรับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยมีการให้สินเชื่อ ในปริมาณรองลงมา โดยในปี 2549 ธนาคารออมสินได้ให้สินเชื่อรวม 115,402 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21 ของปริมาณการให้สินเชื่อรวมทั้งหมดของธนาคาร ส่วนปริมาณการให้สินเชื่อที่มีปริมาณน้อยที่สุดคือสินเชื่อเพื่อธุรกิจขนาดใหญ่ในปี 2551 ธนาคารออมสินได้ให้สินเชื่อประเภทนี้รวม 28,679 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5 ของปริมาณเงินให้สินเชื่อรวมทั้งหมดของธนาคาร

จากตัวเลขการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินดังกล่าวจะเห็นได้ว่าสินเชื่อที่ธนาคารออมสินให้แก่ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อเพื่อสังคมและชุมชน รองลงมาเป็นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อบุคคล ส่วนสินเชื่อเพื่อธุรกิจขนาดใหญ่มีปริมาณน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากธนาคารออมสินเป็นธนาคารของรัฐ การดำเนินนโยบายทางด้านสินเชื่อต้องให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของสังคม เช่น สินเชื่อธนาคารประชาชน สินเชื่อแปลงสินทรัพย์เป็นทุน สินเชื่อพัฒนาชนบทเป็นต้น สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อบุคคล เป็นสินเชื่อที่ให้แก่กลุ่มลูกค้าทั่วไปหรือกลุ่มลูกค้าที่เป็นหน่วยงานราชการรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งหน่วยงานเอกชนที่มีข้อตกลงกับธนาคารออมสิน แม้ว่าธนาคารออมสินจะได้ดำเนินกิจการในเชิงพาณิชย์ แต่สินเชื่อเพื่อธุรกิจขนาดใหญ่มีปริมาณน้อยที่สุด เนื่องจากธนาคารออมสินยังมีการให้ผลิตภัณฑ์บางประเภทไม่ครบถ้วน และไม่สามารถรองรับหรืออำนวยความสะดวกให้กับหน่วยธุรกิจขนาดใหญ่ได้ครบวงจร อีกทั้งสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่เป็นคู่แข่งในระบบมีความพร้อมและสามารถรองรับความต้องการของหน่วยธุรกิจขนาดใหญ่ได้ทุกระดับ จึงทำให้ปริมาณสินเชื่อประเภทนี้ของธนาคารออมสินมีน้อย

ตารางที่ 4.4 ปริมาณการให้สินเชื่อและหนี้สงสัยจะสูญของธนาคารออมสินในช่วงปี 2549 – 2551

(หน่วย : ล้านบาท)

ปี ปริมาณการให้สินเชื่อ	2549		2550		2551	
	หนี้ปกติ	หนี้สงสัยจะสูญ	หนี้ปกติ	หนี้สงสัยจะสูญ	หนี้ปกติ	หนี้สงสัยจะสูญ
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	105,510.19	5,964.06	104,269.32	6,457.81	103,664.24	6,371.12
สินเชื่อบุคคล	80,110.54	1,227.19	83,775.34	1,549.56	90,970.49	1,628.03
สินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่	24,152.54	706.49	23,017.20	706.49	26,858.26	1,725.82
สินเชื่อธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม	23,999.41	1,393.88	26,933.04	1,801.48	28,900.81	1,710.57
สินเชื่อเพื่อสังคมและ ชุมชน	127,901.32	1,049.52	157,330.25	1,245.06	185,718.88	1,408.31
สินเชื่อภาครัฐและ รัฐวิสาหกิจ	48,722.51	0.00	51,232.21	0.00	84,068.39	0.00
รวม	410,396.51	10,341.14	446,557.36	11,760.40	520,181.07	12,843.85

ที่มา : 1. ธนาคารออมสิน “รายงานประจำปี 2549” หน้า 86 กรุงเทพมหานคร 2549

2. ธนาคารออมสิน “รายงานประจำปี 2551” หน้า 90-91 กรุงเทพมหานคร 2551

ตารางที่ 4.4 แสดงปริมาณการให้สินเชื่อและหนี้สงสัยจะสูญของธนาคารในช่วงปี 2549 – 2551 ตัวเลขในตารางแสดงให้เห็นว่า สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยมีปริมาณหนี้สงสัยจะสูญมากที่สุด โดยมีจำนวนหนี้สงสัยจะสูญสูงถึง 5,964.06 ล้านบาท ในปี 2549 และเพิ่มเป็น 6,457.81 ล้านบาท ในปี 2550 และลดลง 6,371.12 ล้านบาท ในปี 2551 คิดเป็นร้อยละ 57.54 และ 49 ตามลำดับของปริมาณหนี้สงสัยจะสูญทั้งหมดของธนาคาร

หากพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละประเภทสินเชื่อพบว่าธนาคารมีปริมาณหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นการที่ธนาคารออมสินมีปริมาณหนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มสูงขึ้นนี้ทำให้ธนาคารมีค่าใช้จ่ายในการสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลกำไรของธนาคารลดลง นอกจากนี้ยังทำให้ธนาคารขาดสภาพคล่อง ซึ่งการขาดสภาพคล่องจะส่งผลต่อเสถียรภาพและความมั่นคงของธนาคารได้

ตารางที่ 4.5 ปริมาณสินเชื่อกงเหลือของสาขาในสังกัดธนาคารออมสินเขตลพบุรีในช่วงปี
2549 - 2551

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	สาขา	พ.ศ.2549		พ.ศ.2550		พ.ศ.2551	
		ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน
1	ลพบุรี	5,035	975.40	4,846	1,003.17	5,046	1,082.67
2	โคกกระเทียม	4,621	957.05	4,710	983.27	4,369	1,036.93
3	โคกสำโรง	2,600	465.92	2,706	516.75	2,591	525.22
4	บ้านหมี่	3,788	556.29	3,533	531.70	2,926	570.08
5	พัฒนามิคม	2,133	332.67	2,266	360.66	2,386	424.93
6	ลำานรายณ์	3,056	578.75	3,352	637.16	3,620	705.07
7	วงเวียนสระแก้ว	4,799	928.11	4,773	949.85	4,528	947.47
8	ท่าวัง	1,576	299.83	1,652	318.35	1,631	353.70
9	หนองม่วง	0	0.00	5	0.40	399	81.12
รวมเขตลพบุรี		27,608	5,094.02	27,843	5,301.32	27,496	5,727.19

ที่มา : กลุ่มงานแผนและพัฒนางานสาขา ธนาคารออมสินภาค 4

ตารางที่ 4.5 แสดงปริมาณสินเชื่อกงเหลือของสาขาในสังกัดธนาคารออมสินเขตลพบุรีในช่วงปี 2549 – 2551 ตัวเลขในตารางแสดงให้เห็นว่าในแต่ละสาขามีผลการดำเนินงานปริมาณสินเชื่อกงเหลือเพิ่มขึ้นทุกปี ธนาคารออมสินสาขาลพบุรีมีปริมาณสินเชื่อกงเหลือสูงที่สุด โดยมีจำนวนเงินรวม 975.40 ล้านบาท ในปี 2549 และเพิ่มเป็น 1,003.17 ล้านบาท และ 1,082.67 ล้านบาท ในปี 2550 และ 2551 ตามลำดับ สำหรับธนาคารออมสินสาขาโคกกระเทียม มีปริมาณสินเชื่อกงเหลือรองลงมา โดยในปี 2549 มีจำนวนเงินรวม 957.05 ล้านบาท ส่วนปริมาณสินเชื่อกงเหลือน้อยที่สุดคือธนาคารออมสินสาขาท่าวัง (ธนาคารออมสินสาขาหนองม่วงเริ่มเปิดดำเนินการ พ.ศ. 2550)

ตารางที่ 4.6 ยอดหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนสินเชื่อทุกประเภทของสาขาในสังกัดธนาคารออมสินเขต
ลพบุรีในช่วงปี 2549 – 2551

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	สาขา	พ.ศ.2549		พ.ศ.2550		พ.ศ.2551	
		ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน
1	ลพบุรี	518	26.08	509	42.33	494	49.57
2	โคกกระทิง	84	13.58	118	12.88	170	18.59
3	โคกสำโรง	38	6.79	42	6.86	74	8.75
4	บ้านหมี่	18	6.66	92	13.03	241	20.70
5	พัฒนานิคม	284	16.96	200	18.84	308	22.15
6	ลำনারายณ์	125	24.88	153	34.08	173	41.40
7	วงเวียนสระแก้ว	373	39.57	534	58.67	529	62.41
8	ท่าวัง	52	6.17	97	8.33	167	11.16
9	หนองม่วง	0	0.00	0	0.00	0	0.00
รวมเขตลพบุรี		1,492	140.69	1,745	195.02	2,156	234.73

ที่มา : กลุ่มงานแผนและพัฒนางานสาขา ธนาคารออมสินภาค 4

ตารางที่ 4.6 แสดงยอดหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนสินเชื่อทุกประเภทของสาขาในสังกัด
ธนาคารออมสินเขตลพบุรี ในช่วงปี 2549 – 2551 ตัวเลขในตารางแสดงให้เห็นว่าสาขาธนาคาร
ออมสินในเขตลพบุรีส่วนใหญ่มีการเพิ่มขึ้นของปริมาณหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนถึง 140.69 ล้าน
บาทในปี 2549 และเพิ่มเป็น 195.02 ล้านบาท และ 234.73 ล้านบาทในปี 2550 และ 2551 ตามลำดับ
จากข้อมูล พ.ศ.2549-2551 สาขาที่มีปริมาณหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนมากที่สุดคือสาขาวงเวียน
สระแก้ว ลพบุรี ลำনারายณ์ พัฒนานิคม บ้านหมี่ โคกกระทิง ท่าวัง และโคกสำโรง สำหรับสาขา
หนองม่วงไม่มีปริมาณหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือน สาเหตุเนื่องจากเริ่มเปิดดำเนินการ พ.ศ. 2550 และมี
นโยบายไม่ให้มีหนี้ค้างชำระ

สรุป ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อ

จากการวิเคราะห์ตัวเลขข้อมูลที่ได้ทำการศึกษามาข้างต้นพบว่าผลการดำเนินงานด้าน
สินเชื่อของธนาคารออมสินในภาพรวม ในช่วงปี 2549-2551 ธนาคารดำเนินการให้สินเชื่อเพื่อ
สังคมและชุมชนมากที่สุดรองลงมาเป็นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ส่วนสินเชื่อเพื่อธุรกิจขนาดใหญ่มี

ปริมาณการให้สินเชื่อที่น้อยที่สุด ขณะเดียวกันมีปริมาณหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนหรือหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น เมื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรีในช่วงปี 2549-2551 พบว่ามีปริมาณหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือนมีทิศทางที่เพิ่มขึ้นไปในทิศทางเดียวกันกับภาพรวมธนาคาร การที่ธนาคารมีปริมาณหนี้ค้างชำระที่เพิ่มขึ้นนี้จะส่งผลให้ธนาคารต้องตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของธนาคาร และค่าใช้จ่ายในการติดตามทวงถาม การดำเนินคดีก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ธนาคารออมสินได้มีมาตรการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวหลายมาตรการ เช่นลดเงินต้นและ/หรือลดอัตราดอกเบี้ย การขยายระยะเวลาชำระหนี้ การโอนหลักประกันชำระหนี้ เพื่อลดปริมาณหนี้ค้างชำระของลูกค้ารายเดิม อีกทั้งต้องป้องกันการเพิ่มขึ้นของปริมาณหนี้ค้างชำระที่จะเกิดขึ้นใหม่ของลูกค้ารายใหม่หรือลูกค้ารายเดิมที่มีการแก้ไขหนี้ที่ผ่านมา

1.3 เกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อ

ในการวิเคราะห์สินเชื่อจำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้พิจารณาความสามารถ ความพร้อมที่ผู้กู้ยืมจะจ่ายคืนเงินที่กู้ยืมตามเงื่อนไขสัญญา สถาบันการเงินทุกแห่งจำเป็นต้องกำหนดขนาดความเสี่ยงภัยที่สถาบันการเงินนั้น ๆ จะยอมรับได้ในแต่ละกรณี ตลอดจนวงเงินสินเชื่อที่จะให้กู้ยืมเมื่อคำนึงถึงความเสี่ยงภัยที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้จำเป็นต้องกำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาการให้กู้ยืมด้วย และปัจจัยบางประการที่ทำให้ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้นั้น จะต้องประเมินให้ใกล้เคียงที่สุดเท่าที่จะทำได้ ดังนั้นสถาบันการเงินต่าง ๆ จะต้องทำการประเมินตัวผู้กู้ยืม โดยดูจากประวัติผู้กู้ยืมในอดีตและสภาพแวดล้อมตลอดจนความเสี่ยงภัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อที่จะได้พิจารณาว่าจะได้รับหนี้คืนตามปกติหรือไม่ อย่างไรก็ตามการให้กู้ยืมไม่ควรจะพิจารณาเพียงแต่เฉพาะประวัติและชื่อเสียงของผู้กู้เท่านั้น ทั้งนี้เพราะการกู้ยืมเป็นการทำสัญญากู้ยืมในปัจจุบันแต่เป็นการจ่ายชำระหนี้คืนในอนาคต โดยทั่วไปจะใช้เกณฑ์ข้อมูลเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ให้สินเชื่อ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์เพื่อประเมินความเสี่ยง ซึ่งเป็นสิ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับตั้งแต่เริ่มให้สินเชื่อแก่ลูกค้าไปจนกระทั่งลูกค้าชำระหนี้จนครบตามสัญญา การเพิ่มลดของอัตราความเสี่ยงขึ้นอยู่กับความตั้งใจในการชำระหนี้ และความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า ทุนการดำเนินการ ทรัพย์สิน หรือหลักทรัพย์ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงจำเป็นต้องนำปัจจัยเหล่านี้มาทำการวิเคราะห์เพื่อพิจารณาว่าจะให้สินเชื่อหรือไม่ เทคนิคที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์ 6 C's และ 5 P's ได้แก่

4) สถานการณ์ทั่ว ๆ ไป (Condition) หมายถึง เงื่อนไขต่าง ๆ ที่จะมีผลทำให้ฐานะของลูกหนี้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีหรือเลวลงได้ เงื่อนไขต่าง ๆ ได้แก่

(1) สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ (Economic Condition) เช่น ภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด เงินตึง ระดับราคาสินค้าสูงขึ้นหรือลดลง ตลาดการเงินเปลี่ยนแปลงทำให้แหล่งเงินทุนในตลาดการเงินมีมากขึ้นหรือน้อยลง การเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ย การปรับนโยบายการเงิน และนโยบายการคลังของรัฐบาล เป็นต้น สภาพทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับความไม่แน่นอนของวัฏจักรทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภคของประชาชน สินค้าวิธีการจำหน่ายสินค้าของธุรกิจ สิ่งเหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการชำระหนี้ของลูกหนี้ด้วย ธุรกิจที่กำลังเป็นที่นิยมของนักลงทุน เนื่องจากสามารถสร้างรายได้ได้ดีได้ในระยะสั้น ธนาคารก็มักจะชอบปล่อยสินเชื่อให้กับธุรกิจนั้น ๆ เพราะว่าภาวะเศรษฐกิจในช่วงนั้นได้เอื้ออำนวยให้ธุรกิจเหล่านี้เกิดเป็นที่นิยมของคนทั่วไป ซึ่งง่าย ขายคล่อง กำไรดี

(2) สถานการณ์ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ (Political Condition) เช่น การปฏิวัติรัฐประหาร การจลาจล สถานการณ์วุ่นวายในประเทศเพื่อนบ้านและชายแดนซึ่งอาจทำให้รัฐบาลขาดเสถียรภาพ กฎระเบียบ และนโยบายบางอย่างของรัฐที่อาจจำกัดหรือส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและอาจเป็นผลดีแก่บุคคลบางกลุ่ม เช่น การสั่งห้ามนำเข้าสินค้าบางประเภท หรือการตั้งกำแพงภาษีขาเข้าจะมีผลให้ผู้ผลิตสินค้าประเภทเดียวกันในประเทศมีโอกาสที่จะขายสินค้าของตนเองได้มากขึ้นและได้ราคาสูงขึ้น เป็นการช่วยให้อุตสาหกรรมในประเทศขยายตัวออกไปได้ นโยบายช่วยเหลือชาวนาข่อมให้ฐานะทางการเงินของชาวนาดีขึ้น เป็นต้น

(3) เงื่อนไขในธุรกิจหรืออุตสาหกรรม (Business of Industry Condition) เช่น การแข่งขันในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมนั้น ๆ มีมากน้อยเพียงใด ขนาดและฐานะของลูกค้าในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมที่ทำอยู่นั้นเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งกันเป็นอย่างไร เป็นผู้นำซึ่งมีอิทธิพลในวงการ หรือเป็นผู้ประกอบการรายย่อยที่ไม่มีความสำคัญในธุรกิจนั้นเลย

(4) เงื่อนไขเกี่ยวกับตัวลูกหนี้ (Company Condition) ตัวผู้บริหารหรือทีมงานบริหารมีความรู้ความสามารถ และความชำนาญพอที่จะคุมงานด้านต่าง ๆ ของกิจการไปได้ด้วยดี มีระบบและนโยบายในการบริหารงานและการดำเนินงานดีพอหรือไม่ และมีโครงการใหม่ ๆ ที่ดี และมีแนวโน้มที่จะทำให้อกิจการมีความก้าวหน้ามั่นคงและเจริญเติบโตขึ้นหรือไม่

5) หลักทรัพย์ค้ำประกันหนี้ (Collateral) หมายถึง หลักประกันหนี้ที่ธนาคารในประเทศไทยมักจะพิจารณาในการให้สินเชื่อ ทั้งนี้ เพราะทรัพย์สินที่ลูกค้าเสนอมาเป็นหลักประกันนั้นจะทำให้ธนาคารมั่นใจในกรณีที่มีการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้รายนั้นขาดความสามารถ

ในการชำระหนี้สิน ธนาคารก็ยังมีโอกาสที่จะได้รับการชำระหนี้สินจากการขายทรัพย์สินของลูกหนี้ที่นำมาจำหน่าย

หลักประกันที่ลูกหนี้นำเสนอ เจ้าหน้าที่สินเชื่อควรจะพิจารณาถึงคุณภาพของหลักประกันว่ามีน้ำหนักพอที่จะใช้ค้ำประกันหนี้สินนั้นได้หรือไม่ ลูกหนี้อาจเสนอหลักประกันมาต่าง ๆ กัน เช่น เงินฝากเป็นประกันหนี้ การจดจำนองที่ดิน โรงงาน อาคารและหรือเครื่องจักร จำนำใบหุ้น เป็นต้น หลักประกันแต่ละประเภทจะมีสภาพคล่องในตัวเอง และน้ำหนักแตกต่างกันไป เจ้าหน้าที่สินเชื่อจะต้องพิจารณาว่ามีคุณภาพและน้ำหนักพอที่จะใช้ค้ำประกันหนี้สินที่ขอกู้ในแต่ละครั้งได้อย่างเหมาะสมหรือไม่

6) การควบคุม (Control) หมายถึง ความสามารถในการควบคุมฐานะทางการเงินของผู้กู้ เป็นการพิจารณาถึงการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของผู้กู้ มิใช่ว่าผู้กู้ทุกคนจะมีระบบการเงินและการบริหารงานภายในที่ดี เช่น บริหารแบบครอบครัว ซึ่งอาจจะใช้ได้ดีในธุรกิจหนึ่งแต่อีกธุรกิจหนึ่งอาจจะไม่ดีเท่าที่ควรได้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาทางการเงินแก่ผู้กู้ได้

1.3.2 หลักการพิจารณา 5 P's

1) ตัวผู้กู้ (People) หมายถึงการวิเคราะห์ประวัติและเรื่องราวของผู้กู้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความตั้งใจของผู้กู้ในการชำระหนี้สิน การเข้าถึงตัวผู้ขอกู้เป็นเทคนิคที่สำคัญของผู้วิเคราะห์สินเชื่อ โดยถือหลักว่ายิ่งได้ข้อมูลจากผู้กู้มากเท่าใดก็ยิ่งรู้จักผู้กู้มากขึ้นเท่านั้น การหาข้อมูลจากผู้ขอกู้จะทำได้โดยการสัมภาษณ์ อาจใช้วิธีการถามตรง ๆ การกรอกแบบสอบถาม การรู้เรื่องของผู้กู้โดยละเอียดจะทำให้สามารถวินิจฉัยข้อมูลได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการปลอดภัยต่อธนาคารมากขึ้น เรื่องราวของผู้กู้ที่ควรทราบ ได้แก่ ประวัติครอบครัว ประวัติการงาน เป็นต้น

2) วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม (Purpose) ธนาคารต้องทราบถึงวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเพื่อตรวจสอบว่าจำนวนเงินที่ลูกค้านั้นจะเพียงพอต่อการเอาไปดำเนินการนั้น ๆ หรือตามวัตถุประสงค์ได้หรือไม่ ธนาคารควรพิจารณาว่าเงินให้เหมาะสมนอกเสียจากจะทราบว่าผู้กู้มีเงินทางอื่นด้วย หรือถ้าพิจารณาเห็นว่าให้กู้แล้วเป็นการเพิ่มภาระหนี้มากเกินไปก็ไม่ควรให้กู้ และเมื่อให้กู้ไปแล้วต้องดูว่าได้นำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร ถ้าใช้ผิดวัตถุประสงค์ในการกู้เงินนั้น ก็จะต้องเป็นการนำเงินไปใช้ในทางที่ก่อให้เกิดผลผลิตเพิ่มขึ้น จึงจะทำให้ผู้ขอกู้มีรายได้เพียงพอที่จะนำเงินมาชำระหนี้สินได้

3) การชำระคืน (Payment) ความสามารถในการหารายได้ของผู้กู้เพื่อนำมาชำระหนี้ในการพิจารณาสินเชื่อ ผู้วิเคราะห์จำเป็นต้องทราบว่าโอกาสในการชำระหนี้สินของผู้ขอกู้มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด ผู้ขอกู้มีแผนการชำระหนี้ได้อย่างไร การที่ลูกหนี้จะสามารถ

ชำระหนี้คืนได้นั้นขึ้นอยู่กับรายได้ของลูกหนี้เป็นสำคัญ หากลูกหนี้มีรายได้ดีและแน่นอนก็ย่อมเป็นที่เชื่อถือได้ และควรได้รับการพิจารณาให้กู้แหล่งที่มาของรายได้ที่ผู้ขอกู้ว่าจะได้เงินมาชำระหนี้ ได้แก่ กำไรของกิจการ รายได้จากการขายทรัพย์สิน หรือหลักทรัพย์ และลูกหนี้กู้ยืมจากที่อื่นมาชำระหนี้ เนื่องจากการจ่ายชำระหนี้ เป็นเรื่องสำคัญเพราะความสำคัญของการให้สินเชื่ออยู่ที่ว่าผู้ขอกู้จะต้องชำระเงินกู้ตรงตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ ธนาคารจะไม่ให้สินเชื่อแก่ผู้ขอกู้ใดก็ตามที่ไม่สามารถชี้แจงแหล่งที่มาและวิธีการชำระหนี้คืนได้ ซึ่งจะพิจารณาจากความสามารถในการดำเนินงานของลูกหนี้ ระยะเวลาที่ผู้กู้มีความเหมาะสมหรือไม่ รายละเอียดการชำระหนี้คืนของลูกหนี้แจ้งมาสมเหตุสมผลกับวัตถุประสงค์ที่ขอกู้หรือไม่

4) หลักประกัน (Protection) หลักประกันความเสี่ยงของธนาคารในการกู้ยืมธนาคารผู้ให้กู้ย่อมคาดหวังว่าจะได้รับชำระหนี้คืนจากรายได้หรือผลกำไรในการดำเนินกิจการของลูกหนี้ แต่ก็จำเป็นต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการดำเนินกิจการของลูกหนี้ที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วย ซึ่งอาจจะเป็นเพราะความสามารถในการบริหารงานของลูกหนี้โดยตรง ทำให้รายได้ไม่เพียงพอและมีภาระหนี้สินมาก หรืออาจจะมาจากสิ่งที่ไม่คาดหมายก็ได้ เช่น การเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สภาพทางธุรกิจและอุตสาหกรรม ฉะนั้นผู้พิจารณาให้กู้ยืมจึงควรพิจารณาถึงหลักประกัน เพราะเป็นการช่วยให้ธนาคารลดอัตราเสี่ยงต่อการที่อาจจะสูญเงินที่ให้ผู้ไปกรณีและผู้ขอกู้ไม่สามารถชำระหนี้ อย่างไรก็ตาม การพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้เป็นสิ่งสำคัญมากกว่า เพราะธนาคารต้องการได้เงินคืนมากกว่าทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ธนาคารไม่ประสงค์ให้มีการขายทรัพย์สินของผู้ขอกู้มาชำระหนี้ธนาคาร เว้นแต่จะหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะการได้ทรัพย์สินมานั้นย่อมทำให้เกิดความยุ่งยากในการจำหน่ายและอาจเกิดการขาดทุนได้ถ้าราคาประเมินของทรัพย์สินนั้นลดลง

5) แนวโน้มในอนาคต (Prospect) เป็นการพิจารณาภาพรวมของข้อ 1 ถึง 4 มาพิจารณาความเป็นไปได้ในอนาคต ว่าควรจะให้กู้หรือไม่ ความเสี่ยงในธุรกิจของผู้กู้ในอนาคต ความยุ่งยากในการเรียกเก็บหนี้ ซึ่งหากผู้กู้มีฐานะดี อาชีพมั่นคง หมายถึงลูกหนี้จะมีความสามารถในการชำระหนี้คืนธนาคารได้

สรุป เกณฑ์พิจารณาให้สินเชื่อ

ธนาคารออมสินออมสินในเขตลพบุรีใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ 6 C's และ 5 P's ในการพิจารณาให้สินเชื่อ นอกจากนี้ธนาคารจะต้องตรวจสอบข้อมูลผู้กู้ประวัติการกู้เงินจากศูนย์ข้อมูลเครดิตกลาง (Credit Bureau) ในการร่วมพิจารณาให้สินเชื่อ

2. ผลกระทบของการเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

2.1 ผลกำไรของธนาคาร

สินเชื่อที่ธนาคารปล่อยให้แก่ลูกค้าไปแล้ว ถ้าลูกค้าไม่มีความสามารถในการชำระคืนได้ตามเงื่อนไขส่งผลให้เกิดหนี้ค้างชำระ เป็นเหตุให้เกิดความเสี่ยงในด้านสินเชื่อ ธนาคารออมสินต้องประสบปัญหาสินเชื่อคือคุณภาพ หรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ส่งผลกระทบต่อผลประกอบการเพราะธนาคารต้องตั้งสำรองหนี้ตามกฎหมายและระเบียบของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามกฎหมายสถาบันการเงินกำหนดไว้ว่าถ้าเงินกองทุนของสถาบันการเงินต่ำกว่าร้อยละ 8.5 ของการดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง ธนาคารแห่งประเทศไทยจะสั่งให้สถาบันการเงินแห่งนั้นแก้ปัญหา หากเงินกองทุนลดลงเหลือร้อยละ 5 ของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องใช้มาตรการควบคุมสถาบันการเงินแห่งนั้นทันที และถ้าหากเงินกองทุนลดลงเหลือต่ำมาก คือ ต่ำกว่าร้อยละ 3 ของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องสั่งปิดสถาบันการเงินนั้น

เมื่อธนาคารนำเงินส่วนหนึ่งไปตั้งสำรองเป็นจำนวนมากขึ้นจะทำให้ธนาคารสูญเสียโอกาสในการทำกำไรเนื่องจากขยายสินเชื่อได้ไม่เต็มที่ ธนาคารจะขาดสภาพคล่องทางการเงิน ส่งผลต่อการบริหารงานตลอดจนความมั่นคงทางการเงิน

ผลการดำเนินงานของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี ได้มาจากผลการดำเนินงานในภาพรวมของแต่ละสาขาทั้งหมดจำนวน 9 สาขา เมื่อแต่ละสาขามีปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ทำให้แต่ละสาขาของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีต้องกันเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญนี้ถือเป็นค่าใช้จ่าย ในงบกำไรขาดทุนที่นำมาหักในส่วนของกำไรจากการดำเนินงาน ผลทำให้กำไรสุทธิของแต่ละสาขาลดลง นอกจากนี้ในแต่ละสาขาจะมีค่าใช้จ่ายในการติดตามหนี้ การดำเนินคดีเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ในที่สุดแล้วเมื่อมองในภาพรวมของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีจะมีผลกำไรสุทธิที่ลดลง

2.2 ผลต่อสภาพคล่องของธนาคาร

ธนาคาร โดยคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินกำหนดให้มีการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องไว้ในระดับไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 ของยอดเงินฝากรวม ดังนั้นธนาคารออมสินจึงมีนโยบายที่จะลดความเสี่ยงให้ต่ำที่สุด เพื่อที่จะได้มีสภาพคล่องทางการบริหาร ความมั่นคง และสร้างความมั่นใจแก่ผู้ฝากเงินกับธนาคาร หากธนาคารมีหนี้สูญมาก ธนาคารจะมีความเสี่ยงและค่าใช้จ่ายสูงมากด้วย ดังนั้นธนาคารจะพยายามชดเชยค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นด้วยการขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ หรือ

ค่าบริการต่าง ๆ ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะทำให้เกิดผลกระทบต่อลูกค้าชั้นดีที่จะได้รับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูงด้วย จึงเป็นสาเหตุที่ลูกค้าชั้นดีไปใช้บริการของธนาคารอื่นที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่า

ในการพิจารณาสภาพคล่องของธนาคาร จะเป็นการพิจารณาสภาพคล่องทั้งระบบของธนาคาร เมื่อภาพรวมของระบบมีปัญหาการขาดสภาพคล่อง ดังนั้นธนาคารออมสินในเขตลพบุรีก็จะมีปัญหาการขาดสภาพคล่องไปในทิศทางเดียวกันกับภาพรวมของธนาคาร

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี จะใช้ข้อมูลจากตารางภาคผนวกที่ 1 มาทำการวิเคราะห์ โดยใช้การวิเคราะห์ในรูปแบบสมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นวิธีกำลังสองน้อยที่สุด เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน ($NPLs_t$: ตัวแปรตาม) กับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบ (ตัวแปรอิสระ) ได้แก่ ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน ($LOAN_{t-1}$) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำของธนาคารออมสิน (MLR_t) และดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI_t)

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี โดยมีปัจจัยที่นำมาพิจารณาเป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรีไตรมาสที่แล้วมา อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำประเภทเงินกู้ที่มีระยะเวลาของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ดัชนีราคาผู้บริโภค ปรากฏผลดังนี้

แบบจำลองการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี

$$\ln NPLs_t = -356.1805 + 0.096571 \ln LOAN_{t-1} - 30.90357 \ln MLR_t + 2.210580 \ln CPI_t$$

(18.03759)** (-4.506924)**
(3.073361)**

R-squared	=	0.959631
Adjusted R-squared	=	0.951558
F-statistic	=	118.8589
Durbin-Watson star	=	1.299339

LM Test for auto correlation = 0.1713

ค่าในวงเล็บคือ ค่า t-statistic

** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการศึกษาตามแบบจำลองข้างต้น จะเห็นได้ว่า

1. ค่า Adjusted R-squared เท่ากับ 0.95 แสดงว่า การเปลี่ยนแปลงปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระต่าง ๆ ในแบบจำลองร้อยละ 95 และเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ อีกร้อยละ 5 จึงนับว่าเป็นสมการที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีได้ดีพอสมควร

2. ค่าของ Durbin-Watson เป็นค่าที่ทดสอบปัญหาตัวคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน โดยตามแบบจำลอง กำหนดนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จำนวนตัวแปรอิสระ 3 ตัว ($k = 3$) มีจำนวนตัวอย่าง 20 ตัวอย่าง ($n = 20$) ตั้งสมมติฐานหลักว่า ตัวคลาดเคลื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน และสมมติฐานรองตัวคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กัน ได้ค่าวิกฤต $d_L = 0.998$ และ $d_U = 1.676$ นำไปเปรียบเทียบกับค่า Durbin-Watson ที่ได้จากคำนวณมีค่าเท่ากับ 1.30 จะได้ว่าค่า Durbin-Watson ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า d_L และมีค่าน้อยกว่า d_U แสดงว่าค่า Durbin-Watson ที่คำนวณได้ ตกอยู่ในบริเวณที่ไม่สามารถปฏิเสธหรือยอมรับสมมติฐานหลักได้ แต่จากการทดสอบด้วย LM Test ได้เท่ากับ 0.1713 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ว่าตัวคลาดเคลื่อนไม่มีความสัมพันธ์กัน

3. ค่า F-statistic เท่ากับ 118.8589 และจากตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ที่องศาความเป็นอิสระเท่ากับ 3 และ 16 ได้ค่า F-statistic เท่ากับ 3.24 ค่า F-statistic ในแบบจำลองได้มากกว่าค่า F-statistic จากตาราง ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง และยอมรับว่าอย่างน้อยที่สุดมีตัวแปรอิสระหนึ่งตัวในแบบจำลองสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้

4. ค่า t-statistic ที่คำนวณได้ปรากฏว่า ตัวแปรอิสระที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 คือ ปริมาณการให้สินเชื่อ (มีค่า t-statistic เท่ากับ 18.03759) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (มีค่า t-statistic เท่ากับ -4.506924) ดัชนีราคาผู้บริโภค (มีค่า t-statistic เท่ากับ 3.073361) จากตารางได้ค่า t-statistic ที่องศาแห่งความเป็นอิสระเท่ากับ 16 และที่ระดับนัยสำคัญ 0.025 ดังนั้นบริเวณวิกฤต คือ $-t_{0.025} = -2.120$ และ $t_{0.025} = 2.120$ ค่า t-statistic จากแบบจำลองนี้ตกอยู่ในบริเวณวิกฤต จึงปฏิเสธสมมติฐานว่าง นั่นคือยอมรับว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรอิสระทั้งสามในแบบจำลองมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี ในครั้งนี้มีบทสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์การศึกษา

1.1.1 ศึกษาสภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

1.1.2 ศึกษาผลกระทบของการเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

1.1.3 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

1.2 วิธีดำเนินการศึกษา

1.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์ถึงลักษณะสภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อ ผลการดำเนินงานด้านสินเชื่อที่ผ่านมาของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี เกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบของการเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน

1.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ทำการวิเคราะห์ปัจจัยทั้ง 3 ตัวแปรที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี ซึ่งได้แก่ตัวแปร ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำของธนาคารดัชนีราคาผู้บริโภค โดยนำตัวแปรต่าง ๆ เหล่านี้ มาสร้างแบบจำลองโดยใช้วิธีทางเศรษฐมิติและใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการคำนวณหาค่าทางสถิติของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ต่าง ๆ ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ในรูปสมการ ล็อก-ลิเนียร์ เพื่อหาค่าความยืดหยุ่น ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยใช้ข้อมูลทุกภูมิภาคของธนาคารออมสินเขตลพบุรีประเภทรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่สี่ ปี 2547 ถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2552 รวม 20 ไตรมาส

1.3 ผลการศึกษา

1.3.1 สภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

สภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีนั้น ธนาคารออมสินมีจำนวน 9 สาขา ในจำนวน 55 สาขาของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีจำนวนสาขามากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่น ยกเว้น ธนาคารกรุงไทย และธนาคารไทยพาณิชย์ ที่มีจำนวนสาขาเท่ากัน แสดงว่าธนาคารออมสินมีความได้เปรียบในการให้บริการให้สินเชื่อ ในส่วนปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี ในปี 2551 มีสัดส่วนจำนวนเงินรวมของธนาคารออมสินต่อจำนวนเงินรวมของธนาคารพาณิชย์ร้อยละ 31.81 ของปริมาณการให้สินเชื่อรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดของจังหวัด นับได้ว่าธนาคารออมสินมีส่วนแบ่งการตลาดประมาณ 1 ใน 3 ของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมดของจังหวัด

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่าสาขาในสังกัดธนาคารออมสินเขตลพบุรี ในช่วงปี 2549 – 2551 แต่ละสาขามีผลการดำเนินงานปริมาณสินเชื่อคงเหลือเพิ่มขึ้นทุกปี ธนาคารออมสินสาขาลพบุรีมีปริมาณสินเชื่อคงเหลือสูงที่สุด โดยมีจำนวนเงินรวม 975.40 ล้านบาท ในปี 2549 และเพิ่มเป็น 1,003.17 ล้านบาท และ 1,082.67 ล้านบาทในปี 2550 และ 2551 ตามลำดับ และจากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าสาขาในสังกัดธนาคารออมสินเขตลพบุรีในช่วงปี 2549 – 2551 แต่ละสาขามีปริมาณหนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือน หรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นทุกปีเช่นเดียวกับปริมาณสินเชื่อคงเหลือที่เพิ่มขึ้น โดยธนาคารออมสินสาขาวงเวียนสระแก้วมีปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากที่สุด โดยมีจำนวนเงินรวม 39.57 ล้านบาท ในปี 2549 และเพิ่มเป็น 58.67 ล้านบาท และ 62.41 ล้านบาทในปี 2550 และ 2551 ตามลำดับ

ในส่วนของการวิเคราะห์ การพิจารณาให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี จะใช้เทคนิคการวิเคราะห์ 6 C's , 5 P's และประวัติการกู้เงินจากศูนย์ข้อมูลเครดิตกลาง มาใช้ประกอบการวิเคราะห์เพื่อลดความเสี่ยงให้ต่ำที่สุดในเกณฑ์ที่ธนาคารยอมรับได้

1.3.2 ผลกระทบของการเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน ในเขตลพบุรี

เมื่อผู้กู้ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขที่ธนาคารกำหนด ส่งผลให้เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เมื่อแต่ละสาขามีปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ทำให้แต่ละสาขาของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีต้องกันเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญนี้ถือเป็นค่าใช้จ่าย ในงบกำไรขาดทุนที่นำมาหักในส่วนของกำไรจากการดำเนินงาน ผลทำให้กำไรสุทธิของแต่ละสาขาลดลง นอกจากนี้ในแต่ละสาขาจะมีค่าใช้จ่ายในการติดตามหนี้ การดำเนินคดีเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ในที่สุดแล้วเมื่อมองในภาพรวมของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีจะมีผลกำไรสุทธิที่ลดลง

นอกจากนี้เมื่อธนาคารมีการกันเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น มาก ๆ จะส่งผลกระทบต่อฐานะเงินกองทุน นั่นคือธนาคารต้องเพิ่มเงินสำรองกองทุน เมื่อเพิ่มปริมาณ ๆ อาจทำให้เกิดการขาดสภาพคล่องทางการเงินได้ ในการพิจารณาสภาพคล่องของธนาคาร จะเป็นการพิจารณาสภาพคล่องทั้งระบบของธนาคาร เมื่อภาพรวมของระบบมีปัญหาการขาดสภาพคล่อง ดังนั้นธนาคารออมสินในเขตลพบุรีก็จะมีปัญหาการขาดสภาพคล่องไปในทิศทางเดียวกันกับภาพรวมของธนาคาร

1.3.3 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินใน เขตลพบุรี

ผลการศึกษาในเชิงปริมาณ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีในช่วงระหว่างไตรมาสที่สี่ ปี 2547 ถึง ไตรมาสที่ 3 ปี 2552 มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 คือ ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน , ดัชนีราคาผู้บริโภค ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำของธนาคาร มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามที่ไม่เป็นตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังสมการต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \ln NPLs_t = & -356.1805 + 0.096571 \ln LOAN_{t-1} - 30.90357 \ln MLR_t \\ & (18.03759)** \quad (-4.506924)** \\ & + 2.210580 \ln CPI_t \\ & (3.073361)** \end{aligned}$$

จากการศึกษา พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่ำของธนาคาร และดัชนีราคาผู้บริโภค โดยตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

การเปลี่ยนแปลงปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ดัชนีราคาผู้บริโภค ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษา แต่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่ำประเภทเงินกู้ที่มีระยะเวลาของธนาคารออมสินเขตลพบุรี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการศึกษา

การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระในสมการที่มีอิทธิพลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี สามารถสรุปการศึกษาได้ดังนี้

1) ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรี

ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเป็นปัจจัยกำหนดปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี มีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.096570 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หมายความว่า เมื่อปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.096570 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เนื่องจากหากธนาคารมีการปล่อยสินเชื่อในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จะมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นด้วย ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่ำประเภทเงินกู้ที่มีระยะเวลาของธนาคารออมสินเขตลพบุรี

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่ำประเภทเงินกู้ที่มีระยะเวลาของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเป็นปัจจัยกำหนดปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี มีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -30.90357 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หมายความว่า เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่ำประเภทเงินกู้ที่มีระยะเวลาของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีลดลงร้อยละ 30.90357 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เนื่องจากหากอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้เพิ่มสูงขึ้น จะทำให้มีปริมาณสินเชื่อในระบบเพิ่มขึ้นน้อยตาม เพราะมีผู้กู้ที่ผ่านกระบวนการพิจารณาให้สินเชื่อของธนาคารจำนวนลดลง และธนาคารจะมีการชะลอการปล่อยสินเชื่อ เมื่อธนาคารไม่ปล่อยเงินกู้ทำให้ลูกค้าเกิดปัญหา

สภาพคล่องทางการเงิน ไม่มีเงินหมุนเวียน เป็นผลให้ลูกหนี้ไม่สามารถนำเงินมาชำระหนี้แก่ธนาคารได้ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) ดัชนีราคาผู้บริโภค

ดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นปัจจัยกำหนดปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี มีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 2.210580 ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หมายความว่า เมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.210580 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เนื่องจากดัชนีราคาผู้บริโภคจะเป็นระดับราคาของสินค้าหรือเป็นระดับค่าครองชีพของประชาชนและเป็นตัวชี้ภาวะเงินเฟ้อในระบบเศรษฐกิจ เมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคสูงขึ้นจะส่งผลกระทบต่อระดับค่าครองชีพหรือค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นของประชาชนในขณะเดียวกันเมื่อภาวะเงินเฟ้อสูงขึ้นจะทำให้มูลค่าที่แท้จริงของเงินลดลง ซึ่งจะมีผลทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ลดลง ทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารเพิ่มขึ้น ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาที่ได้ สามารถนำมาอภิปรายผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

2.1 สภาพทั่วไปของการดำเนินการให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

สินเชื่อที่ธนาคารออมสินในเขตลพบุรีปล่อยไปนั้น มีโอกาสเป็นไปได้ทั้งสินเชื่อที่มีคุณภาพซึ่งเป็นผลให้เป็นที่ปกติของธนาคาร และสินเชื่อที่ไม่มีคุณภาพซึ่งเป็นผลให้เป็นที่ค้างชำระและหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในที่สุด โดยปกติธนาคารออมสินในเขตลพบุรีจะอนุมัติสินเชื่อให้กับผู้กู้ที่คณะกรรมการพิจารณาการให้กู้พิจารณาแล้วว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถในการชำระหนี้คืนให้กับธนาคารได้ มีความเสี่ยงในระดับที่ธนาคารยอมรับได้ ไม่มีธนาคารออมสินสาขาใดที่ต้องการปล่อยกู้แล้วให้เป็นหนี้ที่มีปัญหา จากตารางที่ 4.5 ธนาคารออมสินสาขาลพบุรีมีปริมาณสินเชื่อคงเหลือสูงที่สุด รองลงมาเป็นสาขา โศกกะเทียม และสาขาท่าม่วงมีปริมาณสินเชื่อคงเหลือน้อยที่สุด และจากตารางที่ 4.6 แต่ละสาขาของธนาคารออมสินในเขตลพบุรีมีปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในปริมาณมากน้อยแตกต่างกันไป สาขาที่มีปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากที่สุดคือ สาขาวงเวียนสระแก้ว ลพบุรี ลำน้ำราชนิคม พัฒนาการนิคม บ้านหมี่ โศกกะเทียม ท่าม่วง และโคกสำโรง ส่วนสาขาหนองม่วงไม่มีปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยแต่ละสาขามีปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น

2.2 ผลกระทบของการเกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขต ลพบุรี

การที่ธนาคารออมสินแต่ละสาขามีปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ธนาคารต้องตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นตามไปด้วย การตั้งสำรองทำให้ธนาคารสูญเสียโอกาสที่จะนำเงินมาใช้ในการดำเนินงาน เช่น การปล่อยกู้ การลงทุนต่างๆ เพื่อแสวงหากำไร นอกจากนี้ธนาคารจะมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เช่น ค่าใช้จ่ายในการติดตามทวงถาม ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี เมื่อหนี้ค้างชำระเหล่านี้เป็นหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ ธนาคารต้องแสดงหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญเป็นรายการหักจากรายการสินทรัพย์ในงบดุล และเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ซึ่งมีผลทำให้กำไรสุทธิน้อยลง เมื่อแต่ละสาขามีกำไรสุทธิน้อยลง ผลการดำเนินงานของแต่ละสาขาตามเกณฑ์การชีวิตที่ธนาคารกำหนดจะไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เมื่อผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายจะส่งผลกระทบต่ออัตราเงินเดือนของพนักงานในที่สุด

เมื่อมองในภาพรวมหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้น จะส่งผลธนาคารออมสินมีภาระในการกันสำรองสินทรัพย์จัดชั้นเพิ่มขึ้นและมีผลให้เงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงลดลง

2.3 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

ผลการศึกษาในเชิงปริมาณ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำของธนาคาร และดัชนีราคาผู้บริโภค ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.3.1 ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน

จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารออมสิน มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี จากศึกษาพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อธนาคารมีการปล่อยสินเชื่อในปริมาณที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง ก็จะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นหรือลดลงตามไปด้วย ในธุรกิจการธนาคารรายได้ดอกเบี้ยจากการให้สินเชื่อเป็นรายได้หลักที่สำคัญที่สุดในระบบธุรกิจการธนาคาร ดังนั้นธนาคารจึงดำเนินการเร่งปล่อยสินเชื่อเพื่อช่วยสร้างรายได้และกำไรสูงสุดให้แก่ธนาคาร เมื่อธนาคารต้องเร่งปล่อยสินเชื่อในปริมาณมาก ประกอบกับมีการแข่งขันกันสูง ทำให้เกิดความเสียดังขึ้นได้ โดยความเสี่ยงที่เกิดขึ้นอาจเนื่องมาจากปัจจัยภายในธนาคารเอง ได้แก่ กระบวนการพิจารณาสินเชื่อไม่เข้มงวดหรือไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ การขาดประสิทธิภาพของพนักงาน ซึ่งในการปล่อยสินเชื่อในปริมาณมากโอกาสที่จะทำให้เกิดข้อบกพร่องและเกิดปัญหาหนี้คือยคุณภาพจึงสูงตามไปด้วย ดังนั้นถ้าธนาคารออมสินมีปริมาณสินเชื่อจำนวนมาก ก็จะทำให้มีปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีปริมาณมากเป็นไปใน

ทิศทางเดียวกัน ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ผ่านมาในอดีต ในงานวิจัยของจำรูญรุ่ง พิมพ์ภู (2546) ที่ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ พบว่าปริมาณเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์และงานวิจัยของฉษภพ ภัยชำนาญ (2550) ที่ทำการวิจัยเรื่องวิเคราะห์หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย พบว่าปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

2.3.2 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำของธนาคาร

จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำของธนาคารมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี จากศึกษาพบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำของธนาคารเพิ่มขึ้นหรือลดลง ก็จะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรีลดลงหรือเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ผ่านมาในอดีต ในงานวิจัยของบุญรอด สามารถ (2543) ที่ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการศึกษาสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย พบว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย และงานวิจัยของจำรูญรุ่ง พิมพ์ภู (2546) ที่ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ พบว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์

การที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำของธนาคารมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี และไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1) เมื่อธนาคารมีการปรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพิ่มขึ้นแล้ว ลูกหนี้จะมีภาระหนี้เพิ่มขึ้นก็จะต้องชำระดอกเบี้ยเพิ่ม แต่ธนาคารออมสินได้กำหนดอัตรากำหนดวงคงที่ตลอดอายุของสัญญา ดังนั้นลูกหนี้จึงไม่ต้องชำระเงินเพิ่มขึ้น ค่าวงคงที่ส่งชำระเท่าเดิมนี้อาจไปชำระดอกเบี้ยทั้งหมดก่อนที่จะชำระต้น และถ้าค่าวงคงต่ำกว่าภาระดอกเบี้ย ลูกหนี้จะไม่สามารถชำระเงินต้นในงวดนั้น ๆ ได้กรณีนี้ไม่นับว่าลูกหนี้ผิดนัด แต่ถ้ายอดเงินต้นคงเหลือ ไม่มีการเคลื่อนไหวติดต่อกันเกิน 3 เดือน กรณีนี้ธนาคารจะจัดชั้นลูกหนี้เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ขณะเดียวกันในช่วงที่ทำการศึกษานานการมีนโยบายในแก้เร่งแก้หนี้ค้างชำระ โดยมีมาตรการต่าง ๆ กันตาม

ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า เช่น มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ การประนอมหนี้ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ชำระหนี้ปีค้ำบัญชีโดยยกเว้นจำนวนเงินดอกเบี้ยคิดค้นไม่ชำระหนี้ มีการจำหน่ายหนี้สูญออกจากระบบ มาตรการต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสาเหตุให้หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินลดลงตามไปด้วย

2) ในช่วงที่ทำการศึกษาดังแต่ปี 2550 เกิดวิกฤตการณ์ซับไพรม์

(Subprime Crisis) ในสหรัฐอเมริกาจนนำไปสู่วิกฤตการณ์เศรษฐกิจตกต่ำไปทั่วโลก โดยมีสาเหตุพื้นฐานมาจากความล้มเหลวของการกำกับดูแลระบบการเงินที่ไร้ประสิทธิภาพ ประเทศไทยเป็นประเทศที่พึ่งพิงการส่งออกจึงได้รับผลกระทบตามไปด้วย ธุรกิจในประเทศบางธุรกิจประสบปัญหาด้านการส่งออก รายได้ลดลง ลดการขยายกิจการ สินค้าภาคเกษตรราคาตกต่ำ เป็นต้น ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาและมีผลกระทบต่อรายได้ประชากรที่ลดลง มีอัตราการว่างงานเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งหากผู้ว่างงานไม่สามารถหางานใหม่ได้หรือไม่สามารถหารายได้เพิ่มขึ้นได้ ความสามารถของลูกค้าในการชำระหนี้ย่อมลดลงตามไปด้วยซึ่งอาจเป็นสาเหตุการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารขึ้นได้ ดังนั้น ธนาคารออมสินจึงเพิ่มความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อ สภาพคล่องในระบบจึงมีอยู่สูง เมื่อธนาคารไม่ปล่อยเงินกู้ทำให้ลูกค้าเกิดปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน ไม่มีเงินหมุนเวียน เป็นผลให้ลูกหนี้ไม่สามารถนำเงินมาชำระหนี้แก่ธนาคารได้ แม้ว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในช่วงปี 2550 – 2552 จะต่ำลงก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถกระตุ้นความต้องการสินเชื่อได้ เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจยังไม่เอื้ออำนวยให้มีการลงทุนเพิ่ม

2.3.3 ดัชนีราคาผู้บริโภค

จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี จากศึกษาพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง ก็จะทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นหรือลดลงตามไปด้วย เนื่องจากดัชนีราคาผู้บริโภคจะเป็นระดับราคาของสินค้าหรือเป็นระดับค่าครองชีพของประชาชนและเป็นตัวชี้ภาวะเงินเฟ้อในระบบเศรษฐกิจ เมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคสูงขึ้นจะส่งผลกระทบต่อระดับค่าครองชีพหรือค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นของประชาชนในขณะเดียวกันเมื่อภาวะเงินเฟ้อสูงขึ้นจะทำให้มูลค่าที่แท้จริงของเงินลดลง ซึ่งจะมีผลทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ลดลง ทำให้ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารเพิ่มขึ้น ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ผ่านมาในอดีต ในงานวิจัยของบุญรอด สามารถ (2543) ที่ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเกิดปัญหาสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดของธนาคารพาณิชย์ไทย พบว่าดัชนีราคาผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบธนาคารพาณิชย์

ไทย และงานวิจัยของ กฤษณา แพร่คุณธรรม (2547) ที่ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ กรณีศึกษา ธนาคารอาคารสงเคราะห์ พบว่าดัชนีราคาผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารอาคารสงเคราะห์

3. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการศึกษานี้ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาที่ค้นพบ และ ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารุ่นต่อไป

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาที่ค้นพบ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่สำคัญ คือ ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคาร ดัชนีราคาผู้บริโภค และอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำของธนาคาร ซึ่งอาจสรุปได้ว่า ถ้าธนาคารออมสินต้องการกำหนดนโยบายในการให้สินเชื่อ ธนาคารควรพิจารณาปัจจัยที่สำคัญข้างต้นมาประกอบการกำหนดนโยบาย ดังนี้

เมื่อธนาคารต้องการขยายสินเชื่อให้มากขึ้น โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงในการที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารย่อมมีมากขึ้นตามไปด้วย ทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามมา ดังนั้นธนาคารควรกำหนดมาตรฐานและกระบวนการพิจารณาสินเชื่อที่เข้มงวด โดยเน้นคุณภาพของสินเชื่อมากกว่าปริมาณการขยายตัวของสินเชื่อ

ดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นตัววัดระดับราคาของสินค้า เมื่อราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้ผู้กู้มีภาระค่าใช้จ่ายสูงขึ้น สิ่งทางธนาคารต้องตระหนักคือผู้กู้จะมีรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายลดลง อาจส่งผลกระทบต่อภาระหนี้และดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นตัวชี้ภาวะเงินเฟ้อในระบบเศรษฐกิจ เมื่อภาวะเงินเฟ้อในระบบสูงขึ้นจะทำให้มูลค่าที่แท้จริงของเงินลดลง ซึ่งจะส่งผลให้ความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้ลดลงตามไปด้วย

ทางด้านอัตราดอกเบี้ยธนาคารมีการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ย จะส่งผลให้ผู้กู้มีภาระที่จะต้องชำระดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น เงินงวดที่ส่งชำระส่วนใหญ่จะไปชำระดอกเบี้ยและจะชำระเงินต้นน้อยลง หรือเงินงวดนั้นไม่เพียงพอสำหรับชำระเงินต้น ซึ่งจะเป็นภาระในอนาคตเมื่อครบกำหนดชำระหนี้ปีบัญชีตามสัญญาเงิน

อย่างไรก็ตามยังมีประเด็นอื่น ๆ ที่อยู่นอกเหนือขอบเขตของการศึกษาควรพิจารณาถึงปัจจัยอื่น ๆ เช่นภาวะเศรษฐกิจ การกระจุกตัวของสินเชื่อ การขาดประสิทธิภาพของพนักงาน ระบบสารสนเทศ การตรวจสอบลูกหนี้ที่ไม่มีประสิทธิภาพ มาประกอบพิจารณาถึงผลกระทบต่อปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ด้วย

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

3.2.1 การศึกษารั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยได้คัดเลือกตัวแปรต่าง ๆ มาศึกษา ดังนั้นตัวแปรต่าง ๆ ในที่นี้จึงยังมีใช้สิ้นสุด ยังมีตัวแปรอีกหลายตัวที่น่าสนใจแต่มิได้นำมาศึกษา เช่น ระดับรายได้ของครัวเรือน อาชีพของผู้กู้ จำนวนบุคคลที่อยู่ในวัยพึ่งพาของครัวเรือน สัดส่วนเงินผ่อนชำระกับระดับรายได้ต่อเดือน เป็นสิ่งที่น่าสนใจศึกษาเช่นกัน

3.2.2 การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้รวมสินเชื่อทุกประเภท ดังนั้นการศึกษาในครั้งต่อไปควรมีการแยกทำการศึกษารั้งหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในสินเชื่อแต่ละประเภทของธนาคาร เนื่องจากปัจจัยหรือตัวแปรอิสระแต่ละตัวอาจส่งผลกระทบต่อปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสินเชื่อแต่ละประเภทแตกต่างกัน

3.2.3 การวิจัยครั้งนี้พบว่า อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารออมสินมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเขตลพบุรี มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีสาเหตุมาจากการอภิปรายผลในข้อ 2.3.2 ดังนั้นในการศึกษารั้งต่อไปควรพิจารณาตัวแปรอื่น ๆ เช่นภาวะเศรษฐกิจในประเทศ ต่างประเทศ ปริมาณการปรับปรุงแก้ไขหนี้ มาพิจารณา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษฎา แพร์คุณธรรม (2547) "การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้: กรณีศึกษา ธนาคารอาคารสงเคราะห์" วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- กฤษฎา นิตโรจน์ (2547) "ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรายได้ของธนาคารออมสิน" วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- จำรูญรุ่ง พิมพ์ภู (2546) "ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อบริษัทพาณิชย์" วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เจษฎา ธรรมมณีโชติ (2547) "ผลกระทบของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ต่อการกันสำรองหนี้: กรณีศึกษา ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)" วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ณัฏภพ ภัยชำนาญ (2550) "วิเคราะห์หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย" วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ธนาคารออมสิน (2549) รายงานประจำปี กรุงเทพมหานคร ฝ่ายสื่อสารองค์กร ธนาคารออมสิน
- ธนาคารออมสิน (2550) รายงานประจำปี กรุงเทพมหานคร ฝ่ายสื่อสารองค์กร ธนาคารออมสิน
- ธนาคารออมสิน (2551) รายงานประจำปี กรุงเทพมหานคร ฝ่ายสื่อสารองค์กร ธนาคารออมสิน
- ธนาคารแห่งประเทศไทย,สถิติการเงินการธนาคาร <http://www.bot.or.th> (เข้าถึง 17 กรกฎาคม 2552)
- ธนาคารแห่งประเทศไทย,สถิติการเงินการธนาคาร <http://www.bot.or.th> (เข้าถึง 2 มิถุนายน 2552)
- บุญรอด สามารถ (2543) "ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเกิดปัญหาสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย" วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พัชรินทร์ รัมย์ยาฤกษ์ (2543) "ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย" วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- วเรศ อุปาดิก (2544) *เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร* พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ศิริลักษณ์ คหะวงศ์ (2550) "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นหนี้ที่มีปัญหาของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย
กรณีศึกษา ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน)" วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สำนักงานคลังจังหวัดลพบุรี, ข้อมูลเศรษฐกิจการพาณิชย์และการตลาด ประจำปี 2551 [http://
www.lopburi.go.th](http://www.lopburi.go.th) (เข้าถึง 2 มิถุนายน 2552)
- อักรพงศ์ อินทอง (2550) *คู่มือการใช้โปรแกรม EViews เบื้องต้น: สำหรับการวิเคราะห์ทางเศรษฐ
มิติ* สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ประวัติความเป็นมาของธนาคารออมสิน

ประวัติความเป็นมา

ธนาคารออมสินได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชการที่ 6 ในระยะแรกดำเนินการภายใต้ชื่อ “คลังออมสิน” ในสังกัดกรมพระคลังมหาสมบัติ (พ.ศ. 2456 – 2471) โดยรัชกาลที่ 6 ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติคลังออมสินพุทธศักราช 2456 และประกาศใช้วันที่ 1 เมษายน 2456 และได้รับพระราชทานทุนในการก่อตั้งเป็นจำนวนเงิน 100,000 บาท มีบทบาทและหน้าที่หลักเพื่อส่งเสริมให้ราษฎรรู้จักเก็บออม และรวบรวมเงินออมภายในประเทศ เพื่อนำมาใช้ให้เกิดผลทางเศรษฐกิจต่อราษฎรและประเทศชาติผ่านการให้กู้ยืมแก่รัฐบาลเพื่อชดเชยการขาดดุลการคลังและใช้ในการบริหารประเทศ และได้มีการขยายที่ทำการเพิ่มขึ้น ตามหัวเมืองและมณฑลต่าง ๆ อีกจำนวน 15 แห่ง

ต่อมา พ.ศ. 2472 คลังออมสินได้ไปสังกัดกรมไปรษณีย์โทรเลข กระทรวงพาณิชย์และคมนาคม ซึ่งมีที่ทำการอยู่ทั่วไป โดยกิจการได้เริ่มแพร่หลาย และเป็นที่ยอมรับของประชาชนอย่างกว้างขวาง ซึ่งถือเป็นยุคที่มีความก้าวหน้าของคลังออมสินแห่งประเทศไทย ต่อมารัฐบาลได้ยกฐานะคลังออมสินเป็นองค์การของรัฐบาล มีฐานะเป็นนิติบุคคลดำเนินธุรกิจในรูปแบบธนาคาร ภายใต้พระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 มีการบริหารงานโดยอิสระ ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2490 และเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารออมสินตั้งแต่นั้นมา

ปัจจุบันธนาคารออมสินมีสาขาทั่วประเทศ 598 สาขา สาขาย่อย/หน่วยให้บริการ 223 แห่ง (รวมหน่วยให้บริการเรือเคลื่อนที่ 2 ลำ และรถเคลื่อนที่ 30 คัน) เครื่อง ATM รวม 1,128 เครื่อง และธนาคารโรงเรียนรวม 261 แห่ง

ลักษณะการประกอบธุรกิจของธนาคารออมสิน

การประกอบธุรกิจของธนาคารออมสินมีหลากหลายบริการ เพื่อสนองตอบความต้องการของลูกค้า บริการต่าง ๆ ที่ธนาคารออมสินได้ให้กับลูกค้าประกอบด้วยบริการต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการรับฝากเงิน

บริการรับฝากเงินที่มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้ฝากทั้งบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล ได้

เลือกใช้บริการตามความเหมาะสม ผ่านสาขา หน่วยให้บริการ รถและหรือเคลื่อนที่ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ อาทิ เงินฝากเพื่อเรียก เงินฝากเพื่อเรียกพิเศษ เงินฝากประจำประเภทต่าง ๆ เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากสลากออมสิน และเงินฝากสงเคราะห์ชีวิต

2.ด้านการให้สินเชื่อ

สินเชื่อบุคคล ประกอบด้วยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ สินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคทั่วไปรวมทั้งสินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพของลูกค้านักค้าระดับฐานราก เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ได้แก่ สินเชื่อธนาคารประชาชน สินเชื่อธุรกิจห้องแถว สินเชื่อโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน และสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท

สินเชื่อเพื่อธุรกิจ ได้แก่ สินเชื่อธุรกิจเอกชนรายใหญ่ สินเชื่อเพื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงสินเชื่อสำหรับภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งนำไปใช้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

3.ด้านอื่น ๆ

นอกเหนือจากบริการรับฝากเงิน และการให้สินเชื่อแล้วธนาคารยังมีบริการทางการเงินอื่น ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า ได้แก่

บริการ Personal Banking ได้แก่ บริการธุรกรรมการเงินผ่านเครื่อง ATM บริการรับชำระค่าสินเชื่อและบริการ บริการเงินโอนผ่านระบบบาทเน็ต บริการตรวจสอบผลสลากออมสินผ่าน SMS เช็คของขวัญ ตัวแลกเงิน และบริการให้เชาตู้รับฝาก

บริการบัตรออมสินวีซ่าเดบิต เพื่อให้ลูกค้าได้รับความสะดวกในการชำระค่าสินค้าหรือบริการ ณ ร้านที่มีสัญลักษณ์ VISA ทุกแห่งทั่วโลกแทนเงินสด

บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าของธนาคารและนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ

บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม ให้บริการรับฝาก ถอนเงิน และการลงทุนกิจการค้าเพื่อก่อให้เกิดรายได้ในกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ย หรือไม่ขัดกับหลักศาสนาอิสลาม

ภาคผนวก ข

**ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูลของ
ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี**

ตารางภาคผนวกที่ 1 ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของ
ธนาคารออมสินเขตลพบุรี ระหว่างไตรมาสที่สี่ปี 2547 ถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2552

(หน่วย : ล้านบาท)

ปี	ไตรมาส	หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ NPLs	ปริมาณการให้สินเชื่อ LOAN	อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม MLR	ดัชนีราคาผู้บริโภค CPI
2547	4	55.220	3559.520	5.75	105.40
2548	1	61.350	3804.880	5.75	106.10
2548	2	86.531	4069.090	5.75	108.30
2548	3	85.070	4253.460	6.00	111.20
2548	4	74.670	4430.840	6.50	111.70
2549	1	84.040	4699.040	7.25	112.20
2549	2	106.775	4883.720	7.50	113.50
2549	3	125.310	5037.100	7.75	115.20
2549	4	140.690	5094.020	7.75	115.40
2550	1	178.420	5127.060	7.50	114.90
2550	2	194.380	5196.450	7.00	116.00
2550	3	195.200	5246.220	6.87	116.40
2550	4	195.010	5301.320	6.87	117.00
2551	1	211.710	5476.600	6.87	120.70
2551	2	235.200	5604.290	7.25	123.30
2551	3	242.060	5642.240	7.25	124.00
2551	4	234.720	5727.190	6.75	123.40
2552	1	245.550	5738.300	6.25	102.90
2552	2	246.400	5830.130	5.85	103.70
2552	3	238.980	6682.610	5.85	104.20

ที่มา : 1. ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคาร เก็บรวบรวมจากรายงานประจำเดือน
ประจำปีของธนาคารออมสินภาค 4

- อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมขั้นต่ำของธนาคาร เก็บรวบรวมจากระเบียบคำสั่งและประกาศของธนาคารออมสิน
- ดัชนีราคาผู้บริโภค เก็บรวบรวมจากข้อมูลสถิติตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาคผนวก ก

Computer print out แสดงผลการวิเคราะห์แบบจำลอง
ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

Computer print out แสดงผลการวิเคราะห์แบบจำลอง

ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตลพบุรี

Dependent Variable: LNNPLS

Method: Least Squares

Date: 01/04/10 Time: 22:17

Sample (adjusted): 2005Q1 2009Q3

Included observations: 19 after adjustments

	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-356.1805	62.51847	-5.697204	0.0000
LNLOAN(-1)	0.096571	0.005354	18.03759	0.0000
LNMLR	-30.90357	6.856910	-4.506924	0.0004
LNCPI	2.210580	0.719271	3.073361	0.0077
R-squared	0.959631	Mean dependent var		167.4772
Adjusted R-squared	0.951558	S.D. dependent var		67.82149
S.E. of regression	14.92723	Akaike info criterion		8.428916
Sum squared resid	3342.335	Schwarz criterion		8.627745
Log likelihood	-76.07470	Hannan-Quinn criter.		8.462565
F-statistic	118.8589	Durbin-Watson stat		1.299339
Prob(F-statistic)	0.000000			
Breusch-Godfrey Serial Correlation LM Test:				
F-statistic	2.079090	Prob. F(1,14)		0.1713
Obs*R-squared	2.456775	Prob. Chi-Square(1)		0.1170

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวสุกมาส แน่นอูคร
วัน เดือน ปี	18 พฤษภาคม 2517
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
ประวัติการศึกษา	ศ.บ. (เศรษฐศาสตร์บัณฑิต) มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะเศรษฐศาสตร์ พ.ศ.2539
สถานที่ทำงาน	ธนาคารออมสินเขตลพบุรี จังหวัดลพบุรี
ตำแหน่ง	พนักงานปฏิบัติการ 7